

בלבבי משכן אבנה

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245 ■ USA 718.521.5231

דע את ביטחונך | פחד כנגד ביטחון

הפחד הוא הפך הביטחון

בס"ד אנו ממשיכים בהעמקת ההכרה וההבנה של כוח מידת הביטחון. על מנת לחדד את הבנת מהות הביטחון נעסוק בכוח ההפכי לו, הלא הוא הפחד.

הקב"ה ברא את עולמו באופן של 'דבר והיפוכו'. כלומר, לכל מציאות בנבראים ישנה מציאות ההפכית לה, זו צורת בנין הב-ריאה כולה. על כן, אחת מדרכי הלימוד היסודיות הינה - לעולם כאשר נבוא ללמוד דבר מסויים, נצטרך לזהות, להכיר וללמוד גם את הפכו, ולהכיר היטב את שני צדדי הקיצון הנגדיים. ומכוח חידוד ההבדל וההפרש בין ההפכים, ההבנה של כל אחד מה-צדדים לעצמו מתבהרת ומתחדדת ביותר. עד כמה שאדם אינו מכיר את הפך הדבר בו הוא עוסק, הבנתו לוקה בחסר.

על כן, כיוון שאנו חותרים ללמוד ולהכיר לאורך לרוחב ולעו-מק את מהות כוח הביטחון, שומה עלינו להכיר היטב את הכוח ההפכי לו - כוח הפחד. לפיכך פרק זה כולו יוחד לעיסוק במהות כוח הפחד שבנפש. נבנה בהדרגה את ההגדרה המדוייקת מהו פחד. נבחין מהו השורש לפחדים נפולים ומקולקלים המסבים צער וסבל מיותרים. נלמד מהו הפחד המתוקן - פחד של קדו-שה. נעמוד על שורש הכוחות שמאחד ומצרף את שני כוחות הנפש ההפכיים - הפחד והביטחון.

הפחד הוא מסכנה ברורה חדה וודאית

הקדמנו והגדרנו כי כוח הפחד שבנפש הוא הפכו של כוח הבי-טחון, נבאר בקצרה את גידרו ומהותו של הפחד, ולאחר מכן נבין מדוע הוא הפכו של הביטחון.

בלשון התורה ישנם לפחות כעשרה לשונות המבטאים סוגי פח-דים: פחד, אימה, יראה, חרדה, רעדה, חיל, בהלה, בעתה, חתת, רתת, זיע, יגורתי וכו'. לא נעמוד על המשמעות של כל אחד מה-לשונות בנפרד, אבל נעמוד על ההפרש שבין הלשון פחד ביחס לשאר כל הלשונות.

בני אדם מפחדים מכל מיני מקרים רעים, סכנות, פגעי העולם למיניהם רח"ל. רמת הפחד אותה חווה האדם משתנה - ישנם

דברים שגורמים פחד נורא, ומנגד ישנם דברים שרק מעוררים חששות קלים ותו לא. אולם ברור הוא הדבר שאדם מפחד יותר מסכנה ברורה וודאית מאשר מסכנה שרק קיים חשש שהיא עלולה להופיע ולהזיק, אך ספק אם היא תגיע בכלל. לדוגמא, חשש שמא תפרוץ מלחמה מול אויב אכזר גורם פחות פחד, מאשר ידיעה ברורה כי כבר פרצה מלחמה כנגדם, ואותו אויב מר פרץ את חומות ההגנה והוא מסתער לכיווננו.

בשירת הים נאמר 'תפול עליהם אימתה ופחד', ודרשו חז"ל אימה - על הרחוקים, פחד - על הקרובים. כלומר, אדם פוחד יותר מסכנה קרובה, כיון שהיא יותר ויותר ודאית. לעומת זאת, בסכנה רחוקה לעולם יהיה ספק - אולי בינתיים הסכנה תתרחק או שמא תנטה למקום אחר, ואולי אפילו תתבטל לגמרי. נמצא כי ה-'פחד' הוא מסכנה ודאית. לעומת זאת, שאר הסכנות שאינן ודאיות, אף שגם הן מעוררות תחושות פחד, אך יהיו אלו רגשות פחות עוצמתיות, ובלשון הקודש יקרא שמם: אימה, יראה, רעד, חיל או כל לשון אחר, אך לא 'פחד'.

עניין הוודאות הוא העמדה של אפשרות אחת בלבד, ושליטת כל שאר האפשרויות. כאשר ישנה סכנה רחוקה כלשהי המתרג-שת לבוא אלינו, כיוון שקיימים הרבה מעכבים בעולם, אזי אין ודאות מוחלטת שהדבר יגיע. שהרי יחד עם האפשרות שהיא לא תסתלק ולבסוף תגרום נזק או אסון, ישנם מספר אפשרויות של תרחישים שיכולים לקרות שיסלקו את הסכנה מעלינו. וכל עוד שקיימת יותר מאפשרות אחת, ואפילו אם קיימות רק שני אפשרויות ואפשרות הסכנה סיכוייה רבים על סיכויי המילוט, עדיין מערכת הפחד לא תתגלה בתוקפה, אלא תחושות האימה והיראה וכדו' ישמשו ויתגברו. 'פחד' מגדיר את הקרבה לדבר שגורם את תחושת הפחד, שהוא ודאי יפעל את היזקו. כאשר אותה סכנה קרובה אלינו באופן גמור, ולא נותר שום מעכב שמונע מבעדה להפיק את זממה לפועל, וכל אפשרויות ההצלה, המילוט וההתחמקות נגוזו, ונותרה רק אפשרות אחת של סכנה ודאית, אזי כל כוחות הפחדים הפחותים מפנים את מקומם למ-ערכת הפחד.

סוטה, י, ע"ב - באבן המלך - תנא, אבן שאנשי טבריא ואנשי ציפורי שוקלים בה.

והנה מלך נמשל לאבן, וכמ"ש ברד"ק (ישעיה, כח, טז) אמר הנני מיסד בציון אבן, והוא המלך, המשילו באבן גדולה שנותנין אותה ליסוד הבנין, וכן פינות הבית עושים מאבנים גדולות לקיים הבנין, ואמר שימלוך מלך טוב בציון, עיי"ש. ועיין מלבי"ם (זכריה, ג, ט) אבן הראשה הידועה, שהוא מדת מלכות, שהוא אבן מאסו הבונים. ועיין עוד בדבריו (תהלים, קיח, כב) אבן - המלכות תצויר כבנין כמ"ש כ"פ, והמלך הוא יסוד הבנין, כמ"ש הנני יסד בציון אבן, שנאמר על חזקיה.

ועיין עוד בדבריו (ירמיה, א, י) ואת הממלכה ידמו לבנין, כי הממלכה תבנה אבן אל אבן. ועיין פירוש ספ"י לר"י ברצלוני (פ"ד). ושפע טל (חלק טל, ש"א, פ"ב). וזוה"ק (פנחס, רמג, ע"ב). ופרד"ס (פכ"ג, ערך אבן). ועץ חיים (שער ז"א, פ"ב).

ובפרטות יש אבן בראש המלך דוד, כמ"ש (ע"ז, מד, ע"א) דכתיב ויקח את עטרת מלכם מעל ראשו ומשקלה ככר זהב וכו', משקלה ככר זהב היכי מצי מנח לה, א"ר יהודה אמר רב, ראויה לנוח על ראש דוד, ר' יוסי ב"ר חנינא אמר, אבן שואבת היתה בה דהות דרא לה. ר' אלעזר אמר, אבן יקרה היתה בה ששוה ככר זהב. ועיי"ש ברש"י שהיה בראשו, ובתוס' שהיתה בכסאו. ובפרטות נגלה אף באסתר, כמ"ש במאורי אור (ערך אבן חן) אבן חן, בחינת מלכות, בסוד ותהי אסתר נושאת חן.

והבן שפעמים נקראת המלכות אבן, כאשר המלכות בשפלותה ובקטנותה. וכמ"ש בספר שערי ארוכה (אות ג) אבן היא המלכות בהיותה בת נקודה אחת (דהיינו בקטנותה), ומלת אבן נמי ר"ת, נקודה אחת בלבד, עכ"ל. ואזי היא בבחינת אבן מאסו הבונים. ושם עיקר המלחמה על המלכות, ומלחמת המלכות עם הרע, וכמ"ש, בהאי אבן רצוץ מוחא דנחשא ומחת לצלמא (עיין עץ חיים, ש"ג, פ"ב).

והיא האבן שבה סוקלים את הנסקלים. עיין מצודות דוד לרדב"ז (מצוה קנו). ונלחמת באבן הקלקול, הנקראת אבן נגף, צור מכשול, מסטרא דמסאבא. עיין זוה"ק (מקץ, קצג, ע"א. ופקודי, רמט, ע"ב). ואזי זהו אבן ר"ת, בת אל נכר, כמ"ש בקהלת יעקב (ערך אבן), עיי"ש.

אולם בתיקון עולה האבן למעלה, "היתה לראש פינה", ונקראת אבן ספיר, לשון הארה. ועיין בית עולמים (קלז, ע"א).

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

סוטה, יא, ע"ב - מאי אבנים וכו', ואית דאמר, כדכתיב (ירמיהו, יח) וארד בית היוצר והנה הוא עושה מלאכה על האבנים, מה יוצר זה ירך מכאן וירך מכאן וסדן באמצע, אף אשה ירך מכאן וירך מכאן והולד באמצע.

הנה שורש הדברים שהולד באמצע, כי מהותו הוא אמצע. וכלשון הזהור הרקיע (וארא) יסוד המים שהוא קר ולח, היפך האש, כי כל ב' בחינות יולידו בחינת אמצעי, עכ"ל. והולד הנוולד מאביו ואמו (אביו - מים, אמו - אש, כנודע) ב' הפכים, זכר ונקבה, מהותו אמצע בינותם. ושורשו בשכינה ביניהם. ועיין זוה"ק (ח"א, רלא, ע"א) ואיהי נקודה אמצעית דעלמא, ובהאי נקודה קיימא קה"ק. ועיי"ש (ח"ב, קפד, עב. ורכב, ע"א). ועיין רקאנטי (יתרו). (וכנגדו יש נקודה אמצעית דקלקול. עיין עץ חיים, שער מא, פרק א, מ"ב. ושער לב, פ"ה, מ"ת).

ובעומק, השכינה כל גילוייה בתחתונים, בבחינת אמצע. כי כל הנבראים סודם ומהותם במקום אמצע, כנודע, וכלשון העץ חיים (שער א, ענף ב) וז"ל, אז צמצם את עצמו א"ס בנקודה האמצעית אשר בו באמצע אורו ממש, עכ"ל. וזהו מקום ומהות כל הנבראים, בנקודת אמצע. ועיין פתחי שערים (נתיב הצמצום, פתח ז) וז"ל, ובחינת הצמצום הזה הוא באמצע נקודה הפנימית (הוא בבחינת מלכות שבו) וגם יש בזה כונה עמוקה, והוא כמ"ש שכל הבריאה היה בשביל שיתגלה כבוד מלכותו ית' בעולם, והוא מה שנקרא שכינה בפי המקובלים. (ועיי"ש עוד בנתיב הצמצום, פתח ה', מהלך נוסף בנקודה אמצעית, שהוא בתכלית הקטנות שאפשר להיות, ואינו אלא מחשבת לבד, עיי"ש).

ואף לתתא מקום השכינה הוא בבחינת אמצע, כמ"ש (זוה"ק, ח"ג, רל, ע"ב) ושכינתיה רכב לעמודא דאמצעיתא. ועיין לשון הרקאנטי (בחוקתיו) וז"ל, ודגלו עלי אהבה (שה"ש, ב, ד) רמז לארבעה דגלים ומחנה שכינה באמצע, כעין של מעלה, כי ציורי המשכן היו דוגמת כבודו של הקב"ה. ועיין עבודת הקדש (ח"ב, פרק מג) אמרו בסוף תענית, אמר ר' חלבו אמר עולא אמר ר' אלעזר, עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים בג"ע והוא יושב ביניהם וכל אחד מראה עליו באצבעו וכו', ואזי ישיגו הצדיקים תכלית ההשגה, כי השכינה באמצע, והם סביב, והוא המחול. ועיין חסד לאברהם (מעין ג, נהר ז) וז"ל, נקודה מתייחסת אל השכינה (ועיין זוה"ק, ח"א, רכו, ע"א), נקודה אמצעית, נקודת ציון. עיין יומא (נה, ע"א). ועיין כתבי הרמ"מ משקלוב (ביאורי הזהר, דף רז) וז"ל, והכל תלוי בנקודה אמצעית, וכו', ונקודה אמצעית כלל השכינה אשר בתורה ומצות. ועיין פירוש רמ"ק לספר יצירה (פ"ב, מ"ג). וגר"א (ספ"י, פ"א, מ"ב). וספר הניקוד לר"י גיקטליא (בנקודה השנית - שורק). ושער מאמרי רשב"י (תצוה).

ואתחנן | ט-ע

הטעות. ועי"ז נתקן החטא, בבחינת מש"כ (ירמיה, יז, א) חטאת יהודה כתובה בעט ברזל, ב-עט.

והאבות הק' החלו לברר טעות זו, שלכך נקראו ישרים, כנודע, שאינם נוטים לצדדים באופן של קלקול. וזש"כ גבי יצחק ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי, מטעמים, טעם, טע-ם. שהיה טועם ומצרפו ליושר, וזהו כאשר אהבתי, והיינו שאהב לתקן הטעות ולצרפו ליושר.

אולם בקלקול יצא ממנו עשו, שהיה מבעט באמו בהיותו ברחמה לצאת, כמ"ש חז"ל. בעט, ב-עט. והיינו במקום לצאת כדין בכור באורח מישר רצה לצאת באופן של "יוצא דופן", יוצא מן הצד, בחינת טעות כנ"ל. וכן אכילתו היפך אכילת אביו יצחק, עשה לי מטעמים כאשר אהבתי, אלא אכילתו בבחינת הלעטני נא מן האדום אדום הזה. לעט, ל-עט. והיינו שכל אכילתו באופן של הטיה וטעות.

ואמרו חז"ל במגילה, גדולה הסרת טבעת יותר ממ"ח נביאים וז' נביאות שעמדו להם לישראל. והיינו טבעת, טע-בת. והיינו שע"י הטבעת סר כל הטעויות, ואזי נהפך הטעות ל"עטרה בראש צדיק", עטרה, עט-רה. ואזי ישיגו שלמות ההשגה בבחינת "נתיב לא ידעו עיט", עט-י. תכלית הידיעה שלא נדע.

כרמים וזתים אשר לא נטעת, נטע, נ-טע. הנה ט-ע, מלשון טעות, ושורש כל הטעויות מאכילת עץ הדעת, וכמ"ש ויטע אלקים גן בעדן מקדם. ובעץ הדעת בצורת נטיעתו בקרקע, שורשיו לא הלכו באורח מישר, אלא נטו לצדדים, ודו"ק היטב. משא"כ עץ החיים שורשיו ישרים. ולכך היה ראוי שאדם יאכל רק מעץ החיים, כי אלקים עשה את האדם ישר. אולם כאשר אכל מעץ הדעת שנטיעותיו נוטות לצדדים כנ"ל, אזי נדבק בו נטייה זו, ועי"ז איבד את האורח מישר.

ואזי נפל ממדרגת דבקות בשם הוי"ה, בבחינת מש"כ ביום עשות הוי"ה אלקים, ונפל לשם אלקים שהוא בגימט' הטבע, כמ"ש הכוזרי כנודע. טבע, ב-טע. כי הטבע מטעה את הנבראים לסבור ח"ו שאין אלקים. ומסתיר ומעלים את אמיתתו ית"ש. וזהו בחינת עטף, עט-ף, הסתרה. וכן עלטה, עט-לה, חשך, הסתרה. ומכאן ואילך וידעו כי ערומים המה ויתפרו להם עלי תאנה, כי נעשה עטף, כנ"ל, כיסוי. וכאשר הכיסוי נופל יתר על כן, זהו בחינת לבוש שעטנז, עט-שנז. לבוש שכל כוחו מן השטן, כנודע, שעטנז אותיות שטן-עז.

והנחש היה מסית, ואמרו אין טוענין מסית, שלכך לא טענו להצלתו של הנחש. טען, טע-ן. ן - נחש, ודו"ק. ומכאן ואילך כל מצוותיו של אדם הם בבחינת עצות, "עיטין בארמית", כמ"ש חז"ל, עיטין, עט-ין. עצות איך לצאת מן

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

טעם	טבעת	כמעט	מטע	מעט
נטע	עט	עבטיט	עטיניו	עטה
עטישתיו	עטרה	עיט	עטרת	עיטם
שעטנז	אטבעה	התעטף	בעט	עלטה
הלעיט	מטעמים	נטע	עטופים	עבוט
עטלף	מעטפות	טבע	יעט	טען
יעטה	יעטף			

מבט לראשית - אדה"ד קודם החטא, מבט לאחרית - משיח

בפנים הללו של הדבר, יש לנו שני מבטים, מצד אחד המבט, הוא מבט לראשית, "מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב", ובפרטות יותר, מאברהם יצא מי שאינו ישראל, מיצחק יצא מי שאינו ישראל, ויבחיר שבאבות' כידוע בלשון חז"ל, הוא יעקב אבינו, "איש תם יושב אהלים", וכמו שאומרת הגמ' שופריה דיעקב אבינו הוא מעין שופריה דאדם הראשון, ומצד כך, ההצטיירות של ה'מעשה אבות', ההצטיירות של ה"מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי", היא לגעת [שזה 'יגיעו' כידוע, מלשון נגיעה], לגעת בכללות בכל האבות, לגעת באב העיקרי 'בחיר שבאבות', יעקב, ולגעת ב'מעין שופריה דאדם הראשון', שאדם הראשון זה נקודת הראשית של העולם, יציר כפיו של הקדוש ברוך הוא.

ומצד כך, כל המבט של האדם מכוון, לחזור ל"קודם החטא", "תשובה קדמה לעולם", אדם הראשון חטא, וכל הנשמות היו כלולים באדם הראשון, כדברי חז"ל כידוע מאד, ומצד כך, המבט של כל החיים הוא מבט לחזור למקום של 'קודם החטא', לחזור לנקודת הראשית, זה אדם הראשון, זה נקודת הראשית, המבט לחזור לנקודת ההתחלה, "אחור וקדם צרתני" – בראשית, ולאחר מכן בקלקול "ותשת עלי כפכה", 'עמד ומיעטו על ק' אמה' כמו שאומרת הגמ' בחגיגה, ומבט החיים הוא א"כ, לחזור למצב של לפני 'ותשת עלי כפכה', אלא למצב הנקרא בכללות 'אחור וקדם צרתני', ובדקות יותר ל'קדם צרתני', לחזור ל'עלו במחשבה תחילה להיבראות'.

זה מבט אחד שמקיף את כל החיים, לחזור לראשית, חזרה לראשית מכח יעקב, כמו שנתבאר, חזרה לנקודת הראשית.

המבט השני של הבריאה הוא, לגעת במקום התכלית של הבריאה, ומצד כך, "אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח, ואע"פ שיתמהמה אחכה לו" "כי בוא

יבוא", זה מבט עצמי, שהנפש כל הזמן מכוונת את עצמה למציאות התכלית, והגדרת התכלית בציוור של נפש, זה נקרא משיח, בציוור של זמן זה ימות משיח, אבל ציוור הנפש הוא, שהיא מכוונת את עצמה, כולה למציאות התכלית, זה גילוי של משיח, ושם, באמת יתקיים "ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם".

אלו הם א"כ, שני המבטים השורשיים של עבודת האדם בכל שית אלפי שנים, מבט אחד, לשורשם, להתחלה, להתקשר לראשית, ל"שופריה דיעקב מעין שופריה דאדם הראשון", והמבט השני הוא המבט התכליתי, ההתקשרות לנקודת התכלית.

ולפי"ז, ההבנה הבהירה, כאשר האדם מצרף את עצמו למציאות התכלית, אז ה'מציעתא' שלו, באמת מביא לימות משיח, וכלשון המשנה בברכות "מזכירין יציאת מצרים בלילות וכו' להביא לימות המשיח", כלומר, זה מביא לימות המשיח, זה המבט שמביא לימות המשיח.

אבל עוד פעם, הצורה השלימה היא לא 'מבט' של תכלית לעצמו, אלא הוא מבט של ראשית ומבט של תכלית, וצירופם גם יחד כמו שנתבאר.

גילוי האחרית בדור שכולו זכאי, ובדור שכולו חייב

זה נקרא "דור שכולו זכאי" שמשיח בא בו, כמו שאומרת הגמ', מה ההגדרה של 'דור שכולו זכאי', הוא 'זכאי', הוא זך, כלומר, כפי שנתבאר – הוא מצרף את הראשית, את ה'אחד' שבראשית עם ה'אחד' שבאחרית, ועל ידי כן מתגלה שהאמצע אינו אלא מצב המצרף את הראשית שבהתחלה עם התכלית שבסוף, זה נקרא 'איחוד מציעתא' שהוזכר.

וחס ושלום כשאין 'דור שכולו זכאי', אלא מתגלה הצד ההפוך 'דור שכולו חייב', אז כלשון הגמ' הידועה בסנהדרין בפרק חלק, במחלוקת ר"א ורבי יהושע האם ישראל נגאלין בלא תשובה, "הקב"ה מעמיד להן מלך קשה כהמן ומיד עושין תשובה ונגאלין", מהו מלך קשה כהמן, במובן היותר ברור, 'מלך קשה כהמן' היינו הכח

הרי מה היה התולדה של אותה גזירה, "לך כנוס את כל היהודים", כלומר, הכח הזה של הגזירה של "מעמיד עליהם מלך קשה כהמן", הוא כח שגורם ל"כנוס את כל היהודים", מהו ה"כנוס את כל היהודים", 'בתי כנסיות, מתכנסים לתוכם, ומה הכח שמצרף שם - זהו כח ה'אגד', ה"אגודה אחת", "אגודים בצרה לשפוך תחינה", זה הכח האוגדם, המצרפם, המחברם, אבל זה מהצד השפל, מהצד הנפול, נקודת האחרית הנפולה היא הכח שעומד ומצרף אותם.

וכאן מונח עומק הבחירה של ימות עולם, האם להתחבר לראשית, לאב, להתחלה שהיא אחת, ולהתחבר לתכלית שהיא הכח המצרף את כל הפרטים של הבריאה כולם, ללא יוצא מן הכלל, 'כל פועל, פועל לתכלית', וא"כ, כל פרט הוא חלק מחלקי התכלית, לכן התכלית היא הכח שמצרף את הכל, בבחינת שבת שמתגלה בה 'ויכולו' כמו שהזכר, מלשון תכלית, מבט של ראשית ומבט של אחרית. או חס ושלום, אם לא מצטרפים לנקודת הראשית, ולא מצטרפים לנקודת התכלית, אבל אז, נקודת התכלית בהכרח תתגלה, רק היא מתגלה בצד השפל שבה, בגזר דין של ה'ימות', ב'סוף כל האדם למיתה', וגם שם, זה לא עונש כפשוטו, אלא זה ההבחנה שהעונש בא לגלות ב-עולם, שנה נפש, [אותיות ענש כידוע], הוא בא לצייר שם את הציור של האחדות באופן כזה של "מעמיד עליהם מלך קשה כהמן", ואז מתגלה האחרית, החיבור הציור של הכל, זה כאשר לא זוכים, ב'דור שכולו חייב', שהוא לא בא מצד נקודת הבחירה

הרי כידוע עד מאד בדברי רבותינו, בדוגמא שהוזכרה שלולב בעי אגד, בבחינת ארבעת המינים כמו שאומרים חז"ל במדרש, באתרוג יש בו טעם וריח, בלולב טעם בלא ריח, בהדסים ריח בלא טעם, ובערבה אין בה לא זה ולא זה, זה ההבחנה של צבור ר"ת צדיקים בינונים ורשעים, שמצטרפים גם יחד, כלומר, ה'אגודה אחת' בא לצרף את כל ישראל בכל מדרגותיהם, הוא מצרף את כל ישראל, בצדיקים, בבינונים וברשעים גם יחד, הוא בא ומצרף את כל הכנסת ישראל גם יחד.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מתוך סדרת בלבביפידיה עבודת ה'.

של הגזירה שהיתה אצל המן, 'להשמיד להרוג ולאבד', וממילא, מפחד הגזירה, מיד עושין תשובה ונגאלים, - וזה אמת, אבל בעומק יותר, נס פורים - 'אסתר סוף הניסים' כלשון הגמ', שם נאמר "להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד", הגזירה לא היתה שכל יחיד ויחיד מישראל ימות, לא זה הגדרת הגזירה, ברור ופשוט, הגזירה היתה להרוג את הכלל, כל איש ישראל, זה 'להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים', זה הגזירה, הגזירה היתה על הכלל, היא לא היתה על הפרט, הפרט כביכול, יכל להתקיים, וכדוגמא בעלמא מה שהזכר, "אם החרש תחרישי בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר ואת ובית אביך תאבדו", כלומר, עד כמה שאסתר לא מגלה את עמה ואת מולדתה, אז כביכול, יכול להיות על דרך מקרה שהיא תנצל, הגזירה היתה על הכלל, לא על היחיד, רק שכל יחיד דינו כחלק מן הכלל, כמו שיש דין של עיר הנידחת וכדו' שזה דין בכלל.

עומק הגזירה של המן "להשמיד להרוג ולאבד", הוא הכח של הסיפא, רק שזה כפי שמתגלה מצד הקלקול, מה הגדר של 'סיפא', 'סוף כל האדם למיתה', המיתה היא הסוף של כל דבר, זה הגדרת מיתה, כשמתגלה אור הגאולה, אז מתגלה 'אור אין סוף', אז אין סוף, אין מיתה, אבל עד כמה שיש מציאות של סוף, מה שיש סוף לדבר, כלומר, שהדבר יש לו גבולות. כשזה מתראה באופן השפל שבו, זה נקרא מיתה, 'סוף כל האדם למיתה', זה הסוף השפל.

האיגוד שמתגלה מכח ה'מלך קשה כהמן'

"מעמיד עליהם מלך קשה כהמן" כלומר, שהכח של האחרית המצרפת, הכח של "ויעשו כולם אגודה אחת" חייב להתגלות, "בעל כרחכם אני מלככם", הבחירה היא האם זה יהיה באופן של 'זכאי' ואז יש איחוד של רישא וסיפא כמו שנתבאר, מצד בחירתם, מצד הזכות שבהם, אבל חס ושלום, כשזה מתגלה מצד הקלקול, האחרית של מציאות הגזירה, היא מכריחה את הדבר שיהיה מציאות של אחדות של כל ישראל.

אור א"ס עיין אבן עזרא (דברים, לב, לג) אכזר, תקיף, והאל"ף הנוסף כאל"ף א-צבע, וא-זרוע, עכ"ל. והבן שמלת אכזר שורשה כזר, זרות. ולפ"ז אכזר, א-כזר. אלופו של עולם ביחס לנבראים נראה כזר. כי שונה כביכול מכל הנבראים, ונראה כזר להם. ועיין ספר השורשים לרד"ק שכתב מילת אכזר בערך כ-זר, ולא בערך אלף, אכזר. ועיין מהר"ל (חידושי אגדות, סנהדרין) כי העורב אכזרי ואין לו חיבור אל שאר הנמצאים.

צמצום יסוד הצמצום סילוק מוחלט, והוא ניצוץ של אכזריות. ובפועל נגלה מדה זו בעמלק שהוא אכזר, וכן ההנהגה כלפיו (כי שורשו בצמצום, בחלל). כמ"ש בפסקיתא רבתי (פרשה יג) מה ראה הקב"ה לנהוג עם עמלק במדת אכזריות, תמחה את זכר עמלק וכו', אקדים לו ממה שעתיד לעשותה.

ועוד. אכזר, אך-זר. זר גימ' אור. ופעולת הצמצום אך - מיעוט, מיעט האור והפכו מרז, לזר. וזרות מוחלטת נתגלתה בסדום כמ"ש ברבנו בחיי (בראשית, יח, כ) אין לך אומה בעולם שלא יעשו צדקה אלו עם אלו, ואנשי סדום היו מואסים בה, והיו אכזרים בתכלית, עכ"ל. והבן שמהותה של סדום, זרות זה לזה.

קו קו לעומת ג' קוים. ג' קוים שורש דשורש לבחירה, זה או זה, ימין או שמאל. או בחירה של חיבור, ואיחוד, קו אמצע. לעומת כך קו, סוד ידיעה שלמעלה מן הבחירה, אפשרות אחת בלבד, קו אחד דק. (ישנו בחינת דק ביחס להתקשרות לא"ס, צדו העליון של הקו, וישנו בחינת דק ביחס להתקשרות לנבראים, צדו התחתון). והבן, אכזר גימ' רכ"ח, שורש של מילת הכרח, כפה. לעומת רחמים, שע"י שמרחם משנה את הדבר משמאל לימין. ועיין צרור המור (דברים, לב, יא) וראש פתנים אכזר, זה המן שהיה אכזר יותר מעמלק, דכתיב ביה טף ונשים ביום אחד (כלומר יניקה מן הקו אחד עצמו), ובעמלק כתיב, ויזנב בכ כל הנחשלים אחריו (כלומר, רק אלו שנפלטו מן הענן, ממקום שהארת הקו מסתיימת).

עיגולים בקלקול סוד העגל. ועיין ספר מצת שימורים (שער המזוזה) עגל מסכה, גימ' אכזר. ועיין מאירת עינים (ואתחנן) לכבוד השם נתלבשו בני לוי במעשה העגל באכזריות, עכ"ל. והוא השורש למ"ש (ב"מ, פה, ע"א) שרבי אמר לשון אכזרי לעגל. ועי"ש פרשת שופטים, לגבי עריפת עגלה שהוא מדת אכזריות, כמ"ש הרמב"ם. ועיין מגיד מישרים (כי תבא) והוּו ערפין לה דאיה מיתה אכזרית.

ועוד. כתיב (ירמיה, ו, כג) קשת וכידון יחזיקו, אכזרי הוא וגו'. קשת - חצי עיגול.

ועוד. הנהגה כללית עיגולים, כמו שהרחיב בפתחי שערים. ואמרו (סנהדרין, לט, ע"א) מנהגו של עולם, מלך בו"ד שסרחה עליו מדינה אם אכזרי הוא הורג את כולם וכו'. אכזריות מגלה כח של כלל. ועיין תנא דבי אליהו רבה (פ"כ) כאדם אכזרי שכל דבריו באכזריות.

ועוד. עיגולים, שורש לגילגול. ועיין עמק המלך (שער תיקוני התשובה, פ"ד-ה) ואכזריות כדומה לזה דינו (שמתגלגל) בעורב אכזרי. יבוא איש אכזרי, ויכנס בעורב אכזרי.

יִשׁוּר מדת אכזריות היפך היושר לכאורה. ועיין אבן עזרא (שמות, כ, א) וחלילה חלילה שתהיה מצות אחת מהן מכחשת שקול הדעת וכו'.

ואם מצאנו אחת מהן שמכחשת שיקול הדעת וכו', כמו ומלתם את ערלת וגו', וכי הוא צונו שנרצחנו כאכזרי וכו'. וידענו דעת ברורה, כי כל המצות שאינם חייבות משיקול הדעת סוד אחד יש לכל אחד מהן, עכ"ל. והגדרתו יושר נעלם.

שערות אמרו (עירובין, כב, ע"א) קווצתיו תלתלים, אמר רב חסדא אמר מר עוקבא, מלמד שיש לדרוש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות. שחורות כעורב, במי אתה מוצאן, במי שמשכים ומעריב עליהם לביהמ"ד, וכו'. רבא אמר במי שמשכים עצמו אכזרי על בניו ועל בני ביתו כעורב. ועיין בית עולמים (קלו, ע"א, ד"ה יתכין) ונק' אכזר, שיונקים מן השערות השחורות שהם שחורות כעורב.

ועוד. עשו איש שעיר. ועיין ספר הקנה (ד"ה סוד הלכות טרפות) אמר רבא ב' עורות יש לושט, החיצון אדום והפנימי לבן. והכוונה כי החיצונים לעולם אדומים, עשו הוא אדום, והפנימיים נעלמים ולבנים. ולכן אם גרמו עונותיו והחליפו צורתיו, יצאו מכלל מחצבתם, הוכחו מכת אכזרי בלא שום רחמים, עכ"ל. ועיין רבינו בחיי (בראשית, מד, יז) ונחשב להם אכזריות גדול מה שטבלו הכותנת בדם השעיר, עכ"ל. ואמרו (פסחים, פז, ע"ב) אלקים הבין דרכה והוא ידע מקומה. יודע הקב"ה את ישראל שאינן יכולין לקבל גזירות אכזריות, לפיכך הגלה אותם לבלב. והבן שאכזר אינו חש את זולתו. והוא בחינת שערות, שאין בהן כח הרגש.

אזן אות ה', שצורתו ד"ו, חיבור. ועיין מגלה עמוקות (תולדות) וראש פתנים אכזר, מלשון אך-זר. שמכה - אך, והפך לזר. במקום שהיה שורש החיבור נהפך לזר.

ועוד. לב, מבין מתגלה באזן שומעת, שמיע לי, סבירא לי. ועיין רבינו בחיי (שמות, ז, יז) והזכיר בפרעה לאכזריות לבו, ולא שת לבו גם לזאת.

חוטם כתיב (ישעיה, יג, ט) הנה יום ה' בא, אכזרי ועברה וחרון אף וגו'. והבן שהנהגת אכזריות גילויה עברה וחרון אף. ומעין כך כתיב (משלי, כז, ד) אכזריות חמה ושטף אף. ועיין ליקוטי מוהר"ן (תורה יח) כשבא אדם לכלל כעס, לא יפעל בכעסו שום אכזריות, ואדרבא, ימתיק הכעס ברחמנות, בבחינת ברגז רחם תזכור.

פה עיין חסד לאברהם (מעין ה, נהר כד) איסור אכילת אדם, שהוא אכזריות. ולהיפך כתב רבנו יונה (משלי, יא, יז) ועוכר שארו אכזרי, מי שהוא עוכר גופו ומרעיב ומסגף עצמו יקרא אכזרי, כאשר יקרא אכזרי העושה רע לזולתו, כי בעכירת הגוף יפסדו כחות הנפש וישחיתוה ממלאכתה, ולא תצלח לחכמה ועבודת השי"ת.

ועיין ספר הפליאה (ד"ה וראה והבן שדג טהור) ודוב וארי טורפין ואוכלין, כי להם אכזריות. ועיין ספר הקנה (ד"ה סימני עופות טהורות וטמאות) הבהמות וכו', כן בחיות ובעופות ובכל דגי הים, הטהורים רחמנים, והטמאים אכזרים. ועיין רמב"ן (ויקרא, יא, יג) כי התורה הרחיקתה מפני שדמו מחומם לאכזריותו ושחור וגס (עוף הדורס), ונותן אכזריות בלב.

ועוד. אמרו (ב"ק, צב, ע"א) ומנין שאם לא מחל לו שהוא אכזרי, שנאמר ויתפלל אברהם אל האלקים וגו'. ועיין רמב"ם (תענית, פ"א, ה"ג) אבל אם לא יזעקו ולא ירעו ולא יאמרו דבר זה מנהג העולם אירע לנו וצרה זו נקרית, הרי זו דרך אכזריות, עכ"ל. והרי שמתפלל על צרה בכלל ועל צרת חבירו שבאה בעקבותיו בפרט, הוא היפך אכזריות. ועל

דור המבול אמרו (תנחומא, נח, פ"ז) שהיו אכזרים על בניהם שזרקו לתהומות שלא יעלו. והשורש נח שלא התפלל על דורו, והבן.

עינים - שבירה עיין אורחות צדיקים (שער האכזריות) האכזריות מתגברת להרס ולנתץ - שבירה.

ועוד. שורש המות. ועיין ציוני (וזאת הברכה) כשרשע מת הקב"ה משלח לו מלאך אכזרי נער שישמוט נפשו באכזריות, היפך מיתת נשיקה. ועיין מאירת עינים (ויקהל) דע כי האדם כאשר הורג נפש, הוא עושה בתחתונים דין ואכזריות. ושם (אחרי מות) עשו אשר יצא אדמוני, כי כל דבר אדום ושחור רומז למלאך המות (ודבר לבן למדת הרחמים) והיה האיש צייד ורוצח ואכזרי. ועיין ויק"ר (כו, יא) ורחמי רשעים אכזרי, זה המן הרשע, דכתיב להשמיד ולהרוג ולאבד. ועיין ילק"ש (דברים, לד, תתקסה) וכשהוא נוטל נשמתן של רשעים, מוסרה למלאכים רעים, למלאכים אכזרים. ועיין עמק המלך (שער ה, פמ"ח) בעולם התהו (שבירה) נאמר ורחמי רשעים אכזרי, עכ"ל. כי כל מהות השבירה גילוי של אכזריות. ועיין חמדת ימים (שבת קודש, פ"א) והצילנו מעונש חיבוט הקבר, מהמלאך אכזרי המשבר את עיני רשעים בקבר. ועיין ש"ש (שובבי"ם, פ"ב). ועיין עולת תמיד (שער כללות התפלות) ואפילו מלאך המות שבא"י הוא מלאך טוב, רק שמתלבש בדין ואכזריות.

עתיק עיין רש"י (שמואל, ב, כא, ב) והגעוונים לא מבנ"י המה, כלומר והן הראו בעצמם מדת אכזריות, שאינן מזרעו של אברהם אבינו, ואינן ראויין לידבק בישראל. והבן שמהות עצמותם של ישראל "רחמנים בני רחמנים", והבא להדבק בהם, אם יש בו רחמים, אפשר לו להדבק, אולם אם אין בו רחמים נעתק מהם ואינו יכול להצטרף, וכח העתיק מעתיקו ופולטו.

ועוד. עיין מהר"ל (חידושי אגדות, סנהדרין) והם דברים עמוקים מאוד, כי יתגברו כוחות מתנגדים למשיח. ואלו שני כוחות מנגדים אליו, כי מצד הימין יהיה ריבוי האומות של גוג ומגוג (אריך), ומצד השמאל גוי אכזר והוא תנין בכח השמאל (עתיק). ועיין באר מים חיים (נח) מדוע שלח תחלה את העורב, שלא היה יכול לסבול בריאת אכזרי כזאת וכו', וע"כ וישלח את העורב, עכ"ל. וזהו בחינת עתיק, שהעתיקו מן התיבה לחוץ. ועיין (וירא) כי גירושין הוא באכזריות ושנאה, כעין יגרש את האדם.

אריך מדרגת ארך אפים, שורש י"ג מדות רחמים. ואמרו (ילק"ש), הושע, פ"ט, תקכו) אני נקראתי אל רחום וחונן, ומפני עונותיהם עשה עצמו אכזר, שנאמר היה ה' כאיוב. ובעומק, אריך כללות ההפכים, כולל רחמים ואכזריות.

והבן, שיש עורב - אכזרי, חסידה - עושה חסד. עיין מהר"ל (נצח ישראל, פמ"ב) ויש מן העופות שהם באכזריות כמו העורב, ויש בחסידות כמו החסידה שעושה חסד עם חברותיה. וכן מש"כ במס"י (פי"ט) הרופא החותך את הבשר, וכו', שאע"פ שהמעשה אכזרי לכאורה, אינו אלא רחמנות להטיבו באחריתו. וכן באורחות צדיקים (ש"ז) אב המכה את בנו, זה האכזריות הוא רחמנות. ומצד הקלקול איתא בלקוטי מוהר"ן (ח"ב, תורה ח) כשהסט"א יונקת מן הרחמנות, אזי הם ממשיכין לעצמן הרחמנות, ואזי נתמעט הרחמנות אצלנו, ואפילו מעט הרחמנות שנשאר הוא בבחינת אכזריות, כו', ע"י שהם יונקים מן הרחמנות, נתקלקל הרחמנות ונעשה אכזריות, עכ"ל. ויתר

על כן מרחם על אכזרים, שסופו להתאכזר על רחמנים, כללות דקלקול.

אבא עיין זוה"ק (בראשית, קיט, ע"ב) מאן חמא אבא רחמנא דאתעביד אכזר (במעשה אברהם שעקד את יצחק בנו) אלא בגין לאשתכחא מחלוקת מיא באשא ולאטעטרא באתריהו, עד דאתא יעקב ואתתקן כלא כדקא יאות.

ועוד. עיין ספר הקנה (ד"ה סוד ועונש גלגול על עריות) הבא על אשת אביו יתגלגל בגמל, הוא שנאמר גומל נפשו איש חסיד, ועוכר שארו אכזרי, שאר זו שאר אביך הוא, ועל שהיה חצוף בעריות סופו להיות צנוע בגמל.

ועוד. רחמי האב על הבן. ואמרו (איכ"ר, הקדמה כד) שאמר אברהם, אמרת לי העלהו (ליצחק) עולה לפני, ונעשתי עליו כאכזרי. ועיין ש"ך (בראשית, כב, ז) ויאמר אבי ויאמר הנני, א"ל כשתעשה זה הפועל בי, לא תעשנו באכזריות כאילו אין אתה אבי, אלא תעשנו באהבה. ועיין ש"ש עוד, א"ל (הקב"ה לאברהם) כמו שאתה שמך (בגימ') רחם ונתמלאת אכזריות לעשות מצוותי וכו'.

אמא עיין ציוני (כי תצא) מצות עשה זה, אותו ואת בנו (ביום אחד), הטעם בשניהם, מניעת האכזריות, שלא להרוג האם עם פרי בטנה. ועיין רמב"ן (דברים, יד, כא) לא תבשל גדי בחלב אמו, שלא נהיה עם אכזרי לא ירחמו, שנחלוב את האם ונוציא ממנה החלב שנבשל בו הבן. ועיין מהר"ל (תפארת ישראל, פ"ו).

ועוד. כתיב (איכה, ד, ג) גם תנין חלצו שד היניקו גוריהן, בת עמי לאכזר.

ועוד. אמרו (ויק"ר, כז, יא) ורחמי רשעים אכזרי, זה סנחריב שכתוב בו (הושע, י) אם על בנים רטשה.

ד"א עולם המדות, ושם הנהגת מדה כנגד מדה. ועיין זוה"ק (ח"ג, צב, ע"ב) אי עביד בר נש עובדא דאכזרי, הכי אתער בההוא יומא, ופגים ליה, ולבתר קאים עליה לאכזרי לשיצאה ליה מעלמא, בההיא מדה דבר נש מודד, בה מודדין ליה.

ועוד. עיין עץ חיים (שער כב, פ"א, מ"ק) והכלל הוא, כי סוד הזקנה והשיבה בו תלוי הרחמים. והקטנות הוא אכזריות. ומעין כך כתב בשער ההקדמות (עב, ע"א) ואכזריות תלויה בבחרות. וכן במבוא שערים (ש"ה, ח"א, פ"ב). ועיין ש"ש שזהו הטעם שנקרא ז"א זעיר, וכו'.

נוק' עיין ספר הקנה (ד"ה סוד הקידוש) לגבי שחיטת נשים בקרבנות, סמי משם נשים, אי בעית אימא פשט, אי בעית סוד. נשים דעתן קלות, סוד, קרבן טהרת הנפש, האיש מטהר ולא אשה. ואהבת לרעך כמוך, היש אכזריות כאשה (כי שורשם בגבורה, קו שמאל). אולם בסוד אחלפי דוכתייהו, החלפת הקיום, אמרו אמירה רכה לנשים. ומצד כך אמרו (מגילה, יד, ע"ב) מפני שהנשים רחמניות. וכן עיין ש"ש (בד"ה סוד מי האנשים הראויים לשחיטה) שחיטת חולין פעולתו דין ברחמים, והאשה אכזרית רעה לעולם. ועיין אפיקי ים (ב"ב, עג, ע"ב) ולילית נקראת עורב נקבה שהיא אוכמא, והיא אכזרית על בניה.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

מילון ערכים בקבלה ■ אויר פנוי

שאינן ריקות והעדר ח"ו. וכן הרמב"ם במורה, ח"א, ר"פ ע"ב, ופרק עג, ובח"ב פ"ל, עכ"ל. ועיין עמק המלך (ש"ב, פ"ד). ולימודי אצילות בתחלתו (סוד הצמצום, ח"א).

ובפרטות יותר נקרא "אויר", אור-י. וז"ל הלשם (ספר הכללים, כלל ט, ענף ו), הנה העולם היותר עליון אשר ברום חביון עוזו ית"ש, והוא העולם "דקו וצמצום", ונקרא בשם טהירו עלאה, ובשם "אור קדמון", "אור דנפיק מאויר", כי קודם שנתפשט הקו, היה נקרא הצמצום רק בשם "אויר קדמון", כי לא היה ניכר בו אור כלל, וכנ"ל כלל ז', עמוד נד, עכ"ל. וכן כתב עוד (הקדו"ש, שער הפונה קדים, פ"ג) וז"ל, נקרא בשם אויר הקדמון, כי היא הרשימו מאור דא"ס, ונקרא אויר, אור וי' גנוז בה. ועוד כתב בחלק הביאורים (שער דרושי עיגולים ויושר, ענף ב, אות יג) וז"ל, וכן כתב הגר"א (בסוף תז"ח בדף נ' ע"א בד"ה טהירו) כי פירוש טהירו הוא אור עליון אשר בסוד הצמצום ששם מאיר אור א"ס, ותוקף האור אשר אין למעלה ממנו נמשל לצהרים שהוא תרגום טהירו, ושם הוא עיקר "שורש" האור, כי אור הוא דבר שמאיר מאחר, אור השמש וכיוצא בו, אבל דבר המאיר (מעצמו) אין נקרא אור. לכן שם (בהצמצום) הוא האור, והוא אויר קדמון כד נפיק יו"ד ממנו נשאר אור, עכ"ל. (ועיין עמק המלך (ש"ב, פ"ד) שכתב להיפך).

והבן, שהרשימו, רושם מן הא"ס, ולכך הוא בבחינת אויר. אולם הקו שהוא המשכה וקבלה מאור א"ס, הוא בבחינת "אור". ועיין עוד בתיקונים (קד, ע"ב. וקז, ע"ב). וגר"א (ספ"י, פ"א, מ"ט). ותיקון א' מתיקונים אחרונים. ועמק המלך (שער א, פרק ס. ושער ב, פ"א, בשער השני, הנקרא אויר קדמון). ולימודי אצילות (סוד הצמצום, ח"א). ופירוש ספד"צ מהאריז"ל (פ"א). ויונת אלם (פ"א).

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

זה לשון העץ חיים (שער א, ענף ב) דע, כי תחלת הכל היה כל המציאות אור פשוט, ונקרא אור א"ס ב"ה, ולא היה שום חלל, ושום "אויר פנוי", עכ"ל. ועי"י הצמצום נעשה אויר פנוי, כמ"ש שם, וז"ל, וצמצם האור ההוא ונתרחק אל צדדי סביבות הנקודה האמצעית, ואז נשאר "מקום פנוי ואויר" וחלל רקני, עכ"ל.

(והוא השורש לכל אויר פנוי בכל הקומה לתתא. כגון עיין עץ חיים (שער א, ענף ד. ושם שער כה, דרוש ב, מ"ק. ושער לב, פ"ח, מ"ת). ושער הכוונות (דרושי קבלת שבת, דרוש א'. ודרושי תוספת שבת, דרוש ג'), ועוד). ופעמים אף הכתר נקרא אויר קדמון, וכדלהלן.

ופעמים נקרא בלשון רבותינו "אויר פנוי", ופעמים "אויר קדמון". (עיין לשם (הקדו"ש, ש"ד, פ"ה) וז"ל, ונקרא בשם טהירו עלאה, וכן בשם אויר קדמון, אוירא קדמאה סתימאה). וביחס להעדר, לחלל, נקרא אויר פנוי, וביחס להיותו שורש לנבראים, נקרא אויר קדמון. כמ"ש הלשם (שם) וז"ל, והנה הצמצום הוא כעין אויר ומקום פנוי אשר בתוכו נמצאו ונעשו כל העולמות כולם, ולכן נקרא אויר הקדמון כנ"ל שער ד, פרק ג, כי הוא כעין חלל ואויר פנוי, והוא קדמון לכל המציאות, עכ"ל. ולשון אויר קדמון נמצא בתורת מהר"י סרוג הרבה. עיין נובלות חכמה (עלה ז). ועמק המלך (שער א, פרק ס). ועוד. ומקורו בזוה"ק בתיקונים (קד, עב. ושם קז, ע"ב. ועוד).

ומהות אויר פנוי, ביאור הרמח"ל (ביאורים לספר אוצרות חיים, אות ג) וז"ל, חלל נקרא מה שהוסר ממנו הבלתי תכליות, והרשימו הנשאר הוא אויר פנוי, עכ"ל. ומעין כך כתב הלשם (הקדו"ש, ש"ה, פ"א) וז"ל, אמנם אותו המקום הוא אינו פנוי ממש ובבחינת ריקני והעדר ח"ו (בחינת חלל גמור), כי אין ריקני כלל, וכמ"ש הרב הקדוש מהרי"ג בספר גינת אגוז, ח"ב, שאין ריקות בעולם (ומה שנשאר הוא בחינת רשימו, אויר קדמון פנוי). וכן כתב ג"כ רבינו הקדוש הרמ"ק ז"ל, באלימה מ"א, ת"ב, פ"ז,

נא לשמור על קדושת הגליון

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30
משפ' אליאס
רח' קדמון 4
לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה' פנימית

ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק
ישיבה ראשית חכמה
רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים
לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ ארה"ב 718.521.5231

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון | לקחת חסות עבור עלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270 | books2270@gmail.com

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567 | ספרי אברמוביץ רח' קוטלר 5 בני ברק 03.579.3829

שאלות בכל תחומי החיים יתקבלו בברכה בכתובת rav@bilvavi.net

או בפקס: 03-548-0529 [בשליחת שאלה בפקס, במספר הפקס שאליו תוחזר התשובה,

נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-הקולי של הפקס]

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות
פרשת ואתחנן תשפ"א

אחריות ההורים על מעשי ילדי הבית הבוגרים

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א. שלום וברכה.

בחסד הבורא זוכים לראות איך לכל אדם ובכל זמן התורה מאירה את הדרך, זהו חסד עצום שיש את השו"ת המגלה את דרך התורה.

א. שאלתנו היא, מה אחריותם של ההורים על מעשי ילדי הבית הבוגרים בגיל הנערות.

האם יש חיוב למנוע מהם לעשות כחפצם, או אין חיוב למנוע מהם, וצריך ליתן להם להתנהל כדרכם.

מדובר שהנער או הנערה לא מקבלים את דעת ההורים ונשארים בדעתם לעשות כחפצם. אע"פ שזה נוגד את הלך רוח הבית, ולפעמים זה גם איסור.

ואם לא צריך למנוע, אבל כאשר הם משתמשים לדוגמא במחשב של הבית יש בזה מסייע.

בהערכה רבה

תשובה:

נצרך להסביר בנועם וחוץ ובכנות פנימית, ולהתפלל על כך לקב"ה. זהו גיל שיש בו בחירה, ועל כל אחד מוטל לבחור כראוי.

נכון שאין לתת להם להשתמש בממון ההורים לאיסור להדיא. אולם אם אפשר להשתמש בו גם להיתר וגם לאיסור סגי שיודעים שזה נגד רצון ההורים ורצון ה'. ויש להסביר להם שזה גל, כי אין ההורים מרשים בכך!

שאלות בעבודת ה'

שאלה:

לכבוד הרה"ג שליט"א.

ראשית רצונו להודות על התשובות שכת"ר טרח לענות לי בשאלות הקודמות, ורצוני להבהיר כמה דברים כדי שהדברים יובנו ויהיו לתועלת מלאה. ואני מבקש סליחה מראש כי לא נעים לי להטריח את כת"ר, אמנם תורה היא וללמוד אני צריך:

א. בשאלה הראשונה [וז"ל, "אני אדם איטר יד, ויש שמועה שהשמאליים יותר מוכשרים, האם יש לזה שורש בקבלה"] כת"ר ענה לי וז"ל "ביעקב כתוב "שכל את ידיו" ובתרגום "חכימנון". שכל לשון השכלה", ע"כ. אמנם לא הבנתי מה הראיה משם מכיון דשם באמת הוא הפך ידיו ועשה בחכמה כדי שלא ישימו לב והיכן יש ראייה לאיטר יד.

ב. ובהמשך השאלה הוספתי "והאם יש עבודת ה' מיוחדת לאיטר יד", וכת"ר ענה לי "כן, חיבור בכל ענין באופן של כללות ההפכים, האם כת"ר יכול להרחיב קצת שאבין מה הכוונה 'כללות ההפכים'?"

ג. בשאלה ב' שאלתי וז"ל, "לגבי המושג של קולא וחומרא, אני רוצה להבין, הרי כל עיקר קיום המצוות הוא לקיים רצון ה', ואם עפ"י כללי הפיסקא יוצא שכך צריך לנהוג, עם כ"ז שודאי שלשיטות הנדחות יש להם שורש למעלה והם אמת לפי הצינור שלהם, מאחר דרצון ה' הוא עכשיו אחרי הכללים לעשות כך, מהו המושג 'חומרא', מה יש להחמיר כאן, האם הכוונה שאדם שהגיע למקום גבוה בנשמתו ע"י דבקות בה' אז הוא מתחבר לצינור אחר וממילא הוא שייך לשיטות היותר מחמירות או משהוא דומה לזה, האם אפשר להגדיר לי הדברים בצורה ברורה", וכת"ר ענה לי וז"ל "יש חומרא בחשש של איסור, ושם יש חשש שיפול לאיסור עצמו. וזהו מדרגת יראת העונש. וככל שנמצא במדרגת יותר, נצרך "זהירות" יותר, זהירות מלשון "זוהר". וככל שזוהר פחות כן פחות "זוהר" אצלו האור. וזהו בחינת יראת הרוממות". ולפי קטנות ערכי לא זכיתי להבין דברי קדשו, דבתחילה כתב כת"ר שהוא מדרגת יראת העונש, וסיים שזהו בחינת יראת הרוממות.

ד. בשאלה ג' שאלתי וז"ל, "נפשי מאוד נוטה לקירוב רחוקים כמו שכבר שיתפתי את כת"ר, אמנם ברור שצריך הכל במינון ובחכמה, ורצוני לדעת האם יש לתת לכך מעשר זמן כמש"כ באגר"מ, והאם יש עבודה פנימית שאסור לפספס לפני כן", וכת"ר ענה לי וז"ל, "כן! נצרך בירור שמקרב אחרים ולא מתרחק על ידי זה בעצמו. ונצרך בירור שהוא עצמו מתקרב על ידי זה, מעט ריחוק ובעיקר קירוב", ולא הבנתי את המילים האחרונות.

ה. בשאלה ו' כתבתי וז"ל, "יש פרסום של 'המנגן', האם זה נכון שהרב נתן ע"ז הסכמה, והאם יש תועלת לשמוע ניגונים אלו, ואיפה זה משפיע בנפש, וא"כ עד כמה צריך לתת זמן לזה, והאם הז' צלילים של הניגון קשורים לז' רקיעים, או לחג"ת נה"י מלכות, או למשהו אחר". אמנם רציתי לתקן דברי שח"ו לא אכשל באיסור מוציא שם רע, דבאמת בפרסומים לא כתוב כלל שמו של כת"ר לא להדיא ולא ברמז, רק שחבר אחד אמר לי שהוא ראה או שמע שכת"ר נתן הסכמה, ולכן רציתי לוודאות אם זה נכון, והטעות על אותו חבר וח"ו לא על אותו יהודי יקר 'המנגן', אמנם רציתי עכ"פ שוב לשאול את כת"ר, גם אם אינו מסכים עם דרכו של אותו יהודי יקר, דכבר שמעתי אחד מההקלטות שלו בקול הלשון ובאמת יש לו מנגינות מאד יפות ומרגישים בהם רגש יהודי ושם הוא שר קטעים מליקוטי מוהר"ן וכן מליקוטי תפילות, ובאמת הדברים מרגיעים ומחזקים, עכ"פ לי, האם יש לכת"ר משהו נגד זה באופן ספיצפי או שעל הקו הכללי כת"ר מתנגד, אבל על עצם המנגינות אם זה מביא תועלת איזה בזה בעיה, ועוד רציתי לדעת האם כת"ר יכול לענות לי על המשך השאלה הנ"ל דהיינו "האם הז' צלילים של הניגון קשורים לז' רקיעים, או לחג"ת נה"י מלכות, או למשהו אחר"?

ו. חשקי לשאול שאלה נוספת. א. בקשר לתיקון חטאים, הרי ידועים דברי הסטייפלר ועוד גדולים דע"י התורה הכל נתקן ולא צריך כל התיקונים המובאים בספרים, אמנם מצד שני בהרגשה תמיד עדיין מרגישים שהדבר לא תוקן אא"כ עושים תיקון מסוים ולא רק לימוד תורה גרידא, בפרט שחושבים דאולי כל מה שלימוד התורה מתקן הוא רק ע"י תורה לשמה או בעמל מיוחד וכדו', האם רגשות אלו נכונים או דיש לדחות אותם ולהפנים דבאמת ע"י לימוד תורה כל העונות שלנו נתקנות, וא"כ באמת באיזה צורה הלימוד מתקן. ב. ראיתי מי שהביא בשם רבי חיים מצאנז זע"א, שאמר שהוא פחד שכל עבודת ה' והתורה שלו הוא מקליפת נוגה עד שהוא ראה שיש לו אהבת ישראל וכך ידע שאינו כן, וחשבתי דאם הוא אומר כן מה נענה אנו אבתריה, ואיך באמת אפשר לדעת מה שווה באמת התורה שלנו ואם היא לא נותנת כח לסט"א ח"ו, הרי מצד שני ידועים דברי הנפה"ח בשער ד', ואולי לנו לא מוטל לחקור בדברים אלו אלא העיקר שבחרנו בטוב ומי יונק מזה איננו ענייננו, האם כת"ר יכול לעשות לי סדר בדברים אלו.

כת"ר יורני בבקשה את מסילת היושר, ורוב תודות וברכות. [אני מקשיב באופן קבוע את שיעורי כת"ר בקול הלשון ואני נהנה מכל מילה מהיושר והחכמה].

תשובה:

א. נחלקו בגמ' האם איטר הוא משום חולשת ימין, או משום חוזק שמאל. והשורש, שאיטר הוא ההחלפה של הצדדים ימין ושמאל, ושורשם בחכמת האמת בהחלפת שמאל שבימין לימין שבשמאל (החלפת ב"ן דמ"ה עם מ"ה דב"ן באו"א, כנודע). ושורשו מתגלה אצל יעקב, שכל את ידיו, לשון חכמה, החליף צדדי החכמה, בבחינת הבן שבחכמה וחכם בבינה. והחלפה היא מידת "דעת", ערומים בדעת, בחינת דעת המתהפכת, המהפכת את הצדדים.

ב. הכח להחליף אינו החלפה חיצונית, כקנין חליפין, אלא גילוי שורש ההפכים, שבשורש הכל אחד, ובענפים נחלקו לחלקים - ימין ושמאל. ועל מנת להחליפם נצרך החזרתם לשורשם, ואזי החלפתם זה בזה.

ג. תחילה מדרגת יראת העונש, ואזי אינו ירא מעצם העבירה, רק מן התולדה, שיקבל ח"ו עונש. וזהו זהירות מן התולדה. "למעלה מכך" ירא מעצם החטא, מן החסרון שבחטא, וזהו זהירות לשון זוהר, ירא מחסרון ההארה, ולכך לפי יראתו כן הזהירות, שכיוון שירא מחסרון ההארה, עצם היראה, זהירות, יוצר "זוהר", הארה. וכפי תוקף זהירותו כך תוקף הזוהר שזוהר.

ד. שכשאדם עוסק בקירוב רחוקים לעולם יש בו צד של ריחוק עצמי, בבחינת אומרים לו לאדם - חבר, חטא חטא קל בשביל שיזכה חברך. וכן אצל עצמו שמחד יש לו חסרון מכך, אולם מאידך עולה ומתעלה ע"י קירוב זה, הוא עצמו מתקרב ולא רק מקרב זולתו.

ה. זה נכון שהם מנגינות יפות ומרגישים בהם רגש יהודי, אולם לא יותר מכך. יתר על כן, זהו דמיונות וד"ל. הנני כואב על מודעות רחוב רבות שנתפרסם בהם הסכמתי ונכתב שם שאמרתי שפשוט שצריך לשומעם, וזה אינו נכון כלל וכלל!

כל ז' מקבילים ההדדי, וזה מקביל לז"ת דבינה.

ו. א. זהו מחלוקת רבותינו הקדמונים יותר. והכל תלוי בשורשים. מי ששורשו בקו אמצע - תורה, ע"י תורה מתקן הכל. ומי ששורשו בקו שמאל, מתכפר אף בייסורים וסיגופים. ומי ששורשו בקו ימין מתכפר בתורה וחסד, בבחינת כי אם בחסד ואמת יכופר עון, כמ"ש ביבמות על בית עלי. ב. לפי ערך דורנו ע"ד כלל אין להיכנס לחששות אלו, והעיקר לעסוק תדיר בתוה"ק ולנסות להזדכך יותר ויותר שיהא יותר ויותר לשמה, הן בכמות והן באיכות.

סבלנות כח הריכוז וחינוך ילדים

שאלה:

לכבוד הרה"ג שליט"א.

אמנם לא זכיתי להיות תלמיד בע"פ אך שנים רבות שאני קורא ולומד מן הכתב ומשתדל ליישם בחלקים רבים ויש לי הרבה תועלת וזכות הרבים תלויה בתורתכם, רציתי לשאול מספר שאלות שמאוד מאוד חשובות לי ומאוד אודה לכת"ר אם יעמדיני לאמת.

א. יש לי הרגשה בשנים האחרונות בפרט, שהסבלנות נהיית מאוד קצרה, הן בענייני עוה"ז כמו שאם מזדמן לי בבוקר (כשאשתי בעבודה) אני יושב לאכול מבלי להכין כלום ומשתדל להסתדר עם מה שיש, וכמדומני שזה מחוסר סבלנות. והן בענייני הלימוד כמו במו"מ בין האברכים ובין התלמידים בשעת הלימוד לשמוע אריכות דברים וכיו"ב, ואשמח לקבל עצה והדרכה במה השורש וכיצד התיקון?

ב. התחלתי לקרוא בעיון את הספר כח הריכוז ומאוד נהנתי והרגשתי שיש בו תרופה ועצה למחלת הדור, אך התקשתי למצוא מקומי במדוייק על מנת שאוכל ליישם.

אני אוהב לקרוא וללמוד מהר, ואוהב לנתח ולפלפל זמן רב בע"פ, ובזמן שקט לומד עם חברותא זמנים ארוכים בריכוז, אבל בסדר א' רגיל וכיו"ב יותר מחצי שעה יש לי הרבה ניתוקים קצרים לענייני הבית או דברים שצריך לעסוק בהם בהמשך היום. אשמח לקבל אפילו ציון לחלק בספר שעוסק בסוג הזה. אף שבכללות אני נמצא ליד הספר יותר מהמקובל.

ג. בחינוך ילדים, יש לי בן בגיל שש שיש לו תופעה נוראה חסרת פשר והבנה, אנחנו מדברים ומסכמים שחוזר ישר מהחיידר הביתה ולהיפך מהבית לחיידר, או בשבת מהתהלים וכיו"ב, והוא הולך ומתעכב שעה או שעתיים ונגרר לחברים ומשחקים. וניסינו אין ספור פעמים, בטובות בדיבור בויתור בהסכמה, וברעות בצעקות באיומים ובמכות, ולמחרת חוזר הדבר חלילה, וגם לאחר שבוכה ומצטער ומבטיח [כאן חסר בכת"י אך כמדומה כתב - יום למחרת חוזר הדבר]. וכן בררנו שאינו הולך למקום אחד בקביעות.

השתדלתי מאוד לקצר ולתמצת כפי הבנתי ויהיה לי תועלת גדולה התשובה מהרב. יישר כוח.

תשובה:

א. פעמים זה נובע מעומס החיים, וכן מייאוש עקב מצב הרוחניות בדור בכלל או האדם בפרט. והן מהתבגרות, שכבר רואים את החיים במבט שונה ומבטלים דברים רבים! נצרך בירור בנפשכם ממה זה נובע בפרט, ולפ"ז אופן התיקון.

ב. זה טבעי. נצרך בעיקר חיבור עצמי עמוק ללימוד, וניתוק נפשי עמוק מן העולם בשעה שעוסק בתורה. וכן מידי פעם לנוח במחשבה מעט באופן יזום. כי ריבוי המחשבה ברציפות יוצר פעמים עומס יתר, ועי"ז המחשבה בורחת למקום שרגיל לעסוק בו זולת הזמן שלומד.

ג. פעמים זה נובע מרצונות מרובים שסותרים זה את זה, ופעמים זה נובע מחוסר קליטה בנפש של תחושת זמן. ופעמים זה נובע מניתוק יתר בכלל מן המציאות. נצרך בדיקה בפרטות ממה הדבר נובע אצלו!

בקשה לסדרה על מדיה

שאלה:

האם שייך להרב למסור סדרה בטלפון פעם בחודש בנושא המדיה, סדרה שלימה שמבאר כל הסוגיא בשלב אחר שלב וגם באופן של עבודה למעשית, שמבאר מהות הטומאה הזו, מה נקרא חיבור למדיה, ומהו המהות של טומאתו ומשיכתו, וכן איך לבנות את היראת שמים ומסירות נפש לפרוש ממנו, וכן מה לעשות אם הוא עובד במלאכה שכמעט כל

המלאכות של היום צריכים אינטרנט, וכל המסתעף עם סוגיא זו. ואם אפשר ליתן השיעורים בסגנון של סדרת "דע את" – שווה לכל נפש. ברור שהתועלת מזה יהי' לאין ערוך.

ויש מישהו שרוצה לפרנס את השיעור וגם הוא רוצה שיתורגם השיעורים לאנגלית ולהדפיסו בספר כיון שהוא חושב שבנ"א פשוט לא מבינים את הסוגיא כדבעי, ושכל הסוגיא צריך להיות מסודר ומבורר לפנינו. כבר דיברתי עם ששה מבקשי ה' והם מאד חפצים בסדרה כזו. (ואפשר לקרות הסדרה "דע את נצחך"!), ושלשה מהם ביקשו זאת ממני לשאול את הרב למסור סדרה כזה. יש מי שמוכן לנדב סיכום נכבד על מסירות השיעורים וגם על הדפסת ספר באינגלית ע"פ סדרה זו. בנוסף פונה עלי אתמול כבפוצה נשים גם כן ביקשו סדרה על המדיה.

אני יכול לנהל את השיעור, וגם הרב יכול למסור השיעור מתוך ביתו. ובנוגע לזמן השיעור, אני חושב שהזמן ההכי טוב לבני חו"ל הוא בין 1 עד 6 בצהרים וזהו בין 7 עד 12 בארץ ישראל אמנם מה שהוא עובד טוב להרב הוא יותר טוב לנו. וגם אני חושב שיש להתחיל הסדרה באלול או אחרי סוכות תשפ"ב.

אני חושב שהרבה ישתתפו בעזה"י לשמוע סדרה זו.

תשובה:

איני ממחר כלל וכלל להכנס לסדנאות חדשות. ובפרט נושא זה שדורש הרבה מאוד כוחות נפש!

וגם מכניס אותי לעולם רחוק וקשה כל כך.

והשי"ת יכוון את הדברים כרצונו.

חנייה פרטית

שאלה:

לכבוד הרב, שליט"א.

אני גר בבניין עם אזור חניה פרטי בחזית הבניין עם שלטים שמעידים בבירור שחניה היא רק לתושבי הבניין. לעיתים לא נותר מקום לתושבים מכיוון שאינם תושבים החנו את מכוניותיהם. כשאני שואל נהג שלא גר בבניין שלנו אני נשאר עם תחושת אשמה וספק עצמי שביקשתי מהם להזיז את מכוניתם.

האם עלי להפסיק לבקש מתושבי חוץ להזיז את רכבם? תודה.

תשובה:

מן הדין אין איסור לומר כן. לפני משורת הדין זהו תלוי במדרגה של כל אחד.

תחושת האשמה יכולה לנבוע מכך שאתם מתביישים מהו חושב עליכם. ואם כן, נצרך לעבוד על כך לא להסתכל מה אחרים חושבים עלי. וכן יכול לנבוע מאי הסכמה למדרגתכם. כי אתם רוצים להיות במדרגה שלא אכפת לכם שחנו

בחנייה שלכם, אולם זהו עדיין כואב לכם, ואתם מרגישים לא בנח שלא הגעתם למדרגה זו, ונצרך להסכים עם מדרגתי, ותמיד לנסות לעלות יותר!

בעניין לימוד לטובת הנפטר

שאלה:

שלום לכבוד הרב היקר!

תחילה רציתי להודות לכם על כל האור הנפלא שאתם מורידים לעולם.

השאלה שלי היא בעניין אדם שנפטר, ויש נוהגים שאומרים שהלימוד יהיה לע"נ אותו פלוני שנפטר, ויש נוהגים להתנות שהלימוד שנלמד כל השנה יהיה לע"נ פלוני שנפטר, ורציתי לברר בעניין זה כמה דברים:

א. האם הלומד עצמו מפסיד מזה, ואם כן מה מפסיד?

ב. לגבי הנפטר מה הוא מרוויח מזה?

ג. והאם הלומד מפסיד מזה, האם זה נכון שהאדם יאמר זאת למרות שמפסיד מזה, ואם זה נכון, אם אפשר להסביר למה זה נכון, שהרי הרבה בני אדם לא מוכנים להפסיד דברים גשמיים בשביל האחר, לדוגמא אם נאמר לאדם תמכור חלק גדול מהרכוש שלך לטובת הנפטר, ואם כך אז למה שהאדם ירצה להפסיד מחלקו הנצחי בעולם הבא? ובפרט עם הנפטר עצמו הוא לא קרוב משפחה.

ד. אם אפשר לבאר איך מסתדרת המחלוקת לגבי הסכם יששכר וזבולון, בין הלומד לתומך, שיש דעה שאומרת שגור לאחד נר למאה, וכל אחד מקבל 100%, ויש דעת שאומרת שכל אחד מקבל 50%, שהרי שניהם אמת?

ה. והאם גם בתמיכה שאדם מקבל מכולל, או מתומכים מסוימים ללא תנאי של הסכם יששכר וזבולון האם גם בזה שייכת אותה מחלוקת, ואם לא מה הביאור בזה?

ו. לגבי תיקון הנפטרים של הרב פתיה, האם שייך לעשות זאת גם לאדם חי, ואם כן כמה זה יועיל לו?

ז. לגבי אדם שבא לעולם הזה לתקן מגלגול קודם, מה מועיל לו ומה הוא מרוויח מזה, שהחלקים המתוקנים שלו נכנסו לגן עדן, הוא לא מרגיש מזה כלום בעולם הזה, ועוד האם יהיה לו מזה רווח לעולם הבא, או שהאדם נידון לפי חלקו בגלגול זה בלבד?

תשובה:

א. אינו מפסיד, אלא אם כן הקנה לו מעשה או לימוד זה.

ב. הארה, "כאילו" למד, מדרגת "כאילו".

ג. כנ"ל אות א'.

ד. מצד תפיסת "קנין" נעשו שותפים, ונחלקים חצי חצי. מצד תפיסה פנימית, זבולון נעשה כסא ומסייע לגילוי אור התורה, ועל ידי זה זוכה באור, כיוון שעל ידי שסייע נעשה הדבר, והוא היפך מסייע לדבר עבירה. ובשורש הדק, זהו אחדות מנורה - חכמה, ושלחן - לחם, שפע פרנסה.

ה. שם לכו"ע אינו נעשה שותף אלא מסייע.

ו. אפשר לעשות, אולם לומר לזיכוכ נשמתו, ולא לעילוי, כן אמר רבי יוסף דיין זצ"ל.

ז. מקבל אור מחלקו מגן עדן, בבחינת "מזלא חזי". ובעולם העליון יחזרו ויתאחדו.

טיפול לנפגעת תקיפה אישית

שאלה:

שלום וברכה אני נפגעת תקיפה אישית לשעבר, מטופלת במרכז חרדי לנפגעות, יש תקופות קשות מאד בעקבות הפגיעה אשר מלוות בנייתוקים ובחרדות קשות, המליצו לי גם על אשפוז אך אני נמנעת מללכת עקב עניינים טכניים אני אמא ורעיה ב"ה, וזה קשה מאד לעזוב בית לתקופה עבור טיפול במחלקה חילונית שאיני יודעת האם זה יועיל.. מה עלי לעשות? האם ללכת לאשפוז? אני מציינת שטופלתי פרטי בהרבה מאד סוגים ושיטות שעלו הון.. אך ללא הועיל המצב עודנו קשה.. אודה לייעוץך..

תשובה:

יש לחזור לאמונה והתמימות עמו ית"ש, ולחוש שהוא אבא שלך ואוהב אותך מאוד, חוש גמור פנימי עמוק, והיא אהבה ונאמנות גדולה יותר מכל האהבות והנאמנות שבעולם. והוא הפתרון לכל החרדות, כי אזי האדם חש שהוא נמצא בידי הנאמנות של הקב"ה ששומר עליו מכל פגע ורע, ושום דבר לא נעשה אלא ברצונו ית"ש. וכדאי לחזור ולשנן את סגולת הנפש החיים הידועה בשער ג', פרק י"ב. "סגולה נפלאה". וזהו הפתרון הפנימי לכל מצוקות החיים. ומכיוון שעברתם הרבה ולא הועיל כ"כ, יש לפנות לפתרון השורשי והאמיתי ביותר!

ערב רב

שאלה:

שלום לכבוד הרב. רציתי לשאול כמה דברים.

א. לגבי הערב רב מדוע הראשונים לפני הגר"א לא דברו על גלות זו? לדוגמה המהר"ל.

ב. קראתי מה שהרב כתב בנושא ועדיין לא ברור מה הם מחדשים שגלויות אחרות לא עשו? - למשל הכפירה של מצרים, התאוות של פרס ומדי, ההתנגדות לתורה של יון? לא נראה שיש חדש אותם נסיונות.

ח שו"ת פרשת ואתחנן תשפ"א

ג. האם יש להם תקנה לחזור בתשובה?

ד. קראתי שנכתב שמי שאין בהם ביישנים רחמנים וגומלי חסדים לא עמדו רגליהם על הר סיני כלומר ערב רב, האם מי שמשתתף במצעדי התועבה הם ערב רב או יהודים ששטפו להם את המוח?

ה. קראתי שאומרים בשם האר"י שאלו שמתו משבט שמעון הם מילדים של הערב רב, איך זה יתכן שהם יחזרו בתלמיד רבי עקיבא? יש להם חזרה על מנת לתקן?

תודה רבה. יישר כח.

תשובה:

א. כי בזמן הגר"א כבר היה גלוי יותר כוחם, וזהו גלות מוסתרת כי איננה נראית בחוץ, ורק כאשר נתקרב ובא זמנה נתגלתה יותר.

ב. החידוש הוא "תערובת" בתוך כנסת ישראל, תערובת של הכל יחד. משא"כ שאר גלויות בכללות כל גלות כח פרט, ועל דרך כלל מחוץ לכנסת ישראל.

ג. אם רובו ערב רב לא, אם מיעוטו כן. וע"י מסירות נפש נבדל חלקי הערב רב מנפשו.

ד. הראשים כן. השאר לא בהכרח. אנו חיים בדור שרח"ל כל עמלם להפוך שכאילו מעשה סדום הוא "הנורמלי", ומי שאינו מסכים עמהם הוא "המשונה". וזהו עומק הגלות. וכל דמות ציבורית או רב מטעם המדינה וכד' שיוצא כנגדם, הופך להיות בעל דעה קיצונית, חשוך מדורות עברו. ויתר על כן יש קבוצות "דתיות" כביכול שהם שייכים להנ"ל ואינם רואים בזה סתירה. וזהו שער הנ"ן שבנו"ן. וישנם רבנים שרח"ל מקרבים קהילות אלו, "כי צריך לקרב ולא לרחק", והכל מבולבל! מבולבל! ועל ידי זה הופך להיות יותר ויותר נורמלי רח"ל אף בציבור דתי רח"ל. "כסדום היינו לעמרה דמינו".

ה. חלקי הטוב שבהם, בכל ערב רב יש חלקי טוב!

גוף ונשמה

שאלה:

בס"ד

שלום וברכה ישר כוח לרב על כל השיחות ועל האפשרות לשאול. רציתי לשאול איך מתייחסים לגוף ולנשמה ראיתי ממקורות שונים.

א. הגוף הוא רע והנשמה הוא טוב ומחוסר ברירה צריך לעשות ביניהם שלום, כמו שלום ישראל והערבים, אבל כמה שפחות להתעסק אתו, רק מה שבהכרח כמי שכפאו שד.

ב. הגוף הוא רע והנשמה היא טובה, וצריך להילחם עם הגוף ורצונותיו וכוחותיו כמו סיגופים צומות, כדי להחליש את הגוף ולגלות את אור הנשמה ולא לחפש שלום.

ג. הגוף הוא לא רע ולא טוב אלא כלי וצריך לעשות שלום ביניהם כמו שלום בין אחים, כי הוא משרת את הנשמה ועל ידו נשמה יכולה להגיע את תכלית.

ד. כל עבודת האדם לקדש את החומר כדי שהגוף ושפל ונשמה טובה, אדם מקבל שכר על זה שהוא קידש את החומר.

ה. שניהם כלים, והטוב לאחד ביניהם והרע שלא מאוחדים.

האם זה דרגות, ואם כן מה הם ואיך ניתן להבין את זה?

האם זה כמו יושב בסתר עליון, עולם של סתירות, איך להתייחס למעשה מה צריך לעשות,

האם זה תלוי באדם בתכונות האדם מאיזה שורש הוא?

האם הסתכלות הזאת נכונה גם לגבי אשה, ואם לא איך צריך להתייחס?

האם הסתכלות הזאת נכונה גם לגבי העולם, ואם לא איך צריך להתייחס?

אשמח לקבל פרוט ומקורות בכל הדברים, כדי ללמוד ולעיין, וללמוד מהרב איך לראות את הדברים נכון.

תודה רבה

תשובה:

משם הבעש"ט ידוע ג' מדרגות, הכנעה - הבדלה - המתקה. הכנעה - להכניע הגוף. זהו מהלך 2 שכתבת. הבדלה - להבדיל הגוף והנשמה, ולהתעסק עם הגוף כמה שפחות, וזהו מהלך 1 שכתבת. המתקה - לצרף הגוף והנשמה יחד לעבודת הבורא לאחר שהובדל הרע ממנו. וזהו מהלך 4 שכתבת. ואזי הגוף לאחר שהובדל הרע אינו רע אלא כלי, וזהו מהלך 3 שכתבת. ואזי אי צירופם זהו רע, ואחדותם זהו הטוב, וזהו מהלך 5 שכתבת. והדברים ארוכים, ואכמ"ל.

היחס להנאות שאנו מקבלים מאנשים

שאלה:

מה הדרך הנכונה לראות את ההנאות שאנו מקבלים מאנשים ודברים? כמה שזה נשמע מוזר, האם אנחנו אמורים לדמיין שאנחנו מקבלים את התענוג ישירות מהשם? לדוגמא, אם מישהו מחבק אותך או מנשק אותך, אתה אמור להרגיש שזה באמת השם שמעניק לך את התחושה המענגת הזו?

או שההשקפה הנכונה שאתה אמור לראות את האדם כשליח, שנשלח על ידי השם כדי להעניק לך את התענוג, או שאתה אמור להרגיש שזה משל להנאה עם השם?

תשובה:

הנאות מקב"ה שנשלחו ע"י שליח שנשלח מה', ויש להכיר טובה למשלח ולשליח.

טעם בשבת קודש

שאלה:

לכבוד הרב.

שמעתי הרבה מצדיקים שהיה להם טעם בשבת קודש האיך יכולים להתחיל לעבוד על זה לקבל טעם משבת קודש משום שאני בשבת שאין לי כולל וגם אין לי סדר קבוע אני מרגיש יובש קצת, אם הרב יכול להדריך אותי קצת האיך להתחיל לעבוד על קדושת שבת ולהרגיש קרבת אלקים?

תשובה:

נא לנסות לשמוע את סדרת הכנה לשבת קודש[שמודפס בספר גם כן - בלבבי הכנה לש"ק].

אור או כלי באמירת תהילים

שאלה:

שלום רבינו. כשאדם אומר תהילים, הוא מרגיש התחזקות, בטחון, התרוממות הנפש והתקרבות לבורא. אמנם מהי הבחינה שבה פועל התהילים, אור או כלי?

נראה ברור שבחינת אור וודאי (ככתוב "תורה אור") נולד מאמירת תהילים שהוא גם תחושת התרוממות וכו'... אמנם נראה שיש גם צד "כלי" שהרי אדם המתפלל לרפואה מעלה מ"ן והשפע לא ירד לולא קיים כלי, ולכן נראה שהאמירה עצמה גם בונה כלי.

תשובה:

בפרטות, כל מדרגה יש בה אור וכלי. אולם בקומה הכוללת, דוד המלך מדרגת (מלכות) כלי. אולם בדקות יותר, הוא "בר נפלי", ואינו כלי כפשוטו, כי צורת אדם שבו אין לה קיום מצד עצמה אלא נופלת. ושורש הכלי שבו בקו, לשון תקוה. וזהו ספר תהלים שכולו תקוה לקב"ה, כלי של קו - תקוה. ומשם נמשך צורת אדם (א"ק), וזהו משיח בן דוד, צורת אדם (א"ק) שנמשך מן הקו.

מילת בני ישמעאל

שאלה:

ב"ה

שלום רב למורנו ורבנו, הרב בלבבי שליט"א,

זוהר וארא לב. "ותא חזי, ארבע מאה שנין קיימא ההוא ממנא דבני ישמעאל, ובעא קמי קודשא בריך הוא, אמר ליה מאן דאתגזר אית ליה חולקא בשמך, אמר ליה אין, אמר ליה והא ישמעאל דאתגזר (ולא עוד אלא דאתגזר בר תליסר שנין) אמאי לית ליה חולקא בך כמו יצחק, אמר ליה דא אתגזר כדקא יאות וכתיקונוי ודא לאו הכי, ולא עוד אלא דאלין מתדבקין בי כדקא יאות לתמניא יומין, ואלין רחיקין מני עד כמה ימים, אמר ליה ועם כל דא כיון דאתגזר לא יהא ליה אגר טב בגיניה. ווי על ההוא זמנא דאתיליד ישמעאל בעלמא ואתגזר, מה עבד קודשא בריך הוא, ארחיק להו לבני ישמעאל מדבקותא דלעילא, ויהב להו חולקא לתתא בארעא קדישא, בגין ההוא גזירו דבהון, וזמינין בני ישמעאל למשלט בארעא קדישא כד איהי ריקניא מכלא זמנא סגי, כמה דגזירו דלהון בריקניא בלא שלימו, ואינון יעכבון להון לבני ישראל לאתבא לדוכתייהו, עד דישתלים ההוא זכותא דבני ישמעאל. וזמינין בני ישמעאל לאתערא קרבין תקיפין בעלמא, ולא תכנשא בני אדום עליהו, ויתערון קרבא בהו, חד על ימא וחד על יבשתא וחד סמוך לירושלם, וישלטון אליון באליון, וארעא קדישא לא יתמסר לבני אדום".

מחילה, אבל למה פשוט הקב"ה לא ענה לאותו ממונה על מה ששאל "עם כל דא כיון דאתגזר לא יהא ליה אגר טב בגיניה?", תשובה פשוטה: "לא! מל ולא פרע כאילו לא מל!" (משנה בשבת), מה כבר אותו ממונה היה יכול להשיב??, הרי הוא לא בא בתביעה אלא בשאלה. וזהו, הכל היה נגמר כאן, לא היה לנו בעיות עם הישמעאלים. אז למה לא לענות כך?

תודה רבה!

תשובה:

עיין יבמות, עא, ע"ב, שלא ניתנה פריעה לאברהם אבינו. ולכך פשוט שאצל אברהם זרעו לא שייך הכלל כאילו לא מל, אלא רק בזרעו - ישראל, שכך נמסר בהלכה למשה מסיני.

הצרחת בעקבות האסון עם בבא אלעזר - אז והיום

שאלה:

שלום רב למורנו ורבנו, הרב בלבבי שליט"א,

היום לפני י" שנים היה את האסון עם הבבא אלעזר אבוחצירא זצ"ל,

בעקבות האסון הזה, כבודו מסר דרשה, שאמר שההקב"ה כבר לא מדבר, כבר לא צועק, יש שפה חדשה שהקב"ה צורח, והצרחת הזאת לא נתפסת בשום דעת ובשום הבנה, הוא לא עובר את מערכת הדעת, הוא בוקע ישר ללב, צורחים על מישהו שהוא בסכנת נפשות, ומי שלא יתעורר עד היום שהיה שיחה ודיבור קשה, מי שלא שמע את הדיבור הקשה הקב"ה נותן בחירה אחרונה, אחרי צרחה מי שלא שומע נופל לאבדון, וכן שאנחנו בעידנא דריתחא, ואם נזכה זאת תהיה הצרחה האחרונה וכו'...

שאלותי שהם בעצם שאלה אחת:

מהי ההנהגה בימינו (אנחנו כבר י' שנים אחרי הבנתי מדבריו שהיה שיחה, דיבור, דיבור קשה, צעקה וצרחה)? האם אנחנו עדיין בצרחה ההיא? האם אנחנו כבר בשלבים אחרי? אם כן מה הם?

תודה רבה!

תשובה:

אז הצרחה הייתה מכיוון מסוים. כהיום, כל הבריאה, מדבר, בעל חי, צומח, דומם, "הכל צורח" מכל צד ומכל פינה, ומרוב ריבוי צרחות ותערובתם אי אפשר לשמוע, כי תרי קלא לא משתמע, וק"ו צרחות, אלא אם כן חביב לו ביותר ויש לו שקט פנימי. כי כבר השתא הוא מעין קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה. וכמ"ש אבן מקיר תזעק. הכל צועק, זועק וצורח. צרח - רצח, הכל עומד בפני ביטול, בחינת רציחה, ולכך הכל צורח. וכך יהא עד ביאת משיח בב"א.

נח מסירות נפש ונח המתנת חנם

שאלה:

- א. בשיחת השבוע על פ' פנחס הרב אמר שאין בידינו לשנות את הדור, ועבודת הקנאות בפועל הוא רק ליחידים, ולכל אדם רק להצטער בלבד על המצב של כלל ישראל היום ולהשתתף עם צער השכינה. אמנם אח"כ הרב אמר "רק ע"י מסירות נפש שבא מעילא, הכל יכול להשתנות" (אין זה הלשון בדיוק, רק תמצית הדברים). וא"כ לכאורה יש בידינו לשנות את הדור, אם כל א' מוסר נפש, ומה הכוונה שאין בידינו לשנות הדור, הא בידינו הוא.
- ב. ועוד, מה הכוונה שמסירות נפש בא מעילא, הא לכאורה כל א' יכול לעורר עצמו למסירות נפש וא"כ לכאורה זהו התעוררות מתתא לעילא ולא התעוררות שבא מעילא לתתא.
- ג. בנוגע לפ' ואתחנן, (בהשיעור של תפילה_051_אתה חונן) הרב מבאר שכמו במשה ביקש מתנת חנם מה' לכנס לא"י כמו כן אנו יכולים לקבל מתנת חנם מה' אע"פ שאין אנו ראויים, כיון ש"בנים אתם לה'", ו"חבוקר ודבוקה בכך". יש לי כמה שאלות על זה. סו"ס משה לא נענה, וא"כ הקב"ה גם אינו נותן מתנת חנם אפי' הצדיק הגדול ביותר שמבקש לקבלו (אם כך היא הגזירה), וא"כ מה הראי' שלעולם אנו ראויים לקבל מתנת חנם, אם משה לא קבלו א"כ כ"ש לשאר מעמנו.
- ד. למה אלו שמחוברים לשער הנון דטומאה אינם ראויים לגאולה, הא לכאורה יכולים להיות ראויים לגאולה מצד "מתנת חנם" אם הם מעוררים תפיסה זו בנפש של בנים אתם לה' אלוקיכם ואז לקבל כל שפע וישועה שרוצים אע"פ שאינם

ראויים מצד מעשיהם ומצד מדרגתם, כיון שיש חידוש של מתנת חנם שיכול כל א' לקבלו, כמו שהרב מבאר היטב היטב.

תשובה:

א. אין בכוחנו לפעול לשנות. אולם ע"י מסירות נפש מתעורר אור גדול. מסירות נפש מתתא לעילא מעורר אור גדול מעילא לתתא, וע"י אור זה נפעלים הדברים מאליהם.

ב. המסירות נפש, התעוררות מתתא לעילא, ואזי בא אור מלעילא לתתא, שעל ידו נפעלים הדברים, כנ"ל אות א'.

ג. אור מתנת חנם, אור של עוה"ב. והשתא מאיר אור זה באופן רב יותר. ועוד, כל מקרה צריך בירור לעצמו. ויתכן שמשנה רבינו לא נענה, כי אין זו ההנהגה הראויה באותה עת עבורו. אולם בעבור כל יחיד נצרך בירור לפי העת ההיא.

ד. שער הנו"ן סתירה מוחלטת לאור הגאולה. ואם יזכו למתנת חנם, ראשית המתנה לנתקם משער הנו"ן של הטומאה, ורק אח"כ מתנה לקבל שער הנו"ן דקדושה.

עשר שאלות בענין אינטרנט וגאולה

שאלה:

א. הא דהיהודים שאינם עומדים בנסיון האחרון שהוא בעיקר פרישה משער הנו"ן שהוא האינטרנט אינם זוכים לגאולה כיון שבזה נתברר שהם מהערב רב, האם הכוונה בזה שהם יהפכו להיות ערב רב ממש, או שיש חלקים בנפשם שהם ערב רב והחלקים האלו יתבטלו בביאת משיח?

ב. וח"ו אלו שאינם עומדים בנסיון האינטרנט והם לא יזכו להגאולה, האם הם ימותו בחבלי משיח או שהם יתבטלו והופכים להיות אין (העדר מציאות) בביאת משיח, וכולם יהיו אבודים ברגע שמשיח יבוא?

ג. במדרש היכלות רבתי מבואר כל תקופת חבלי משיח ושם נתבאר בפרטות על הכל הבירורין שיהיו אז, ולבסוף יהי מ"ה ימים במדבר, וכו', שמסתיים עם ביאת אליהו ומשיח בן דוד. ומבואר ששמה יהי' התקופה המרה בישראל ביותר, והרבה יפרוק עול מצוות מעצמם, ומבואר שהנסיון האחרון הוא אמונה. האם שייך להיות מוכן עכשיו לעמוד בנסיון הזה?

ד. והאם הדברים שם יתקיים כפשוטו או שכל תהליך הנ"ל כבר נתקיים באופו הרוחני?

ה. איך להסתכל על כל אדם שיש לו מכשיר חכם עם אינטרנט וכו' האם הוא ספק ערב רב? האם צריך לאהוב אותו כיהודי או שאין לאהוב אותו כיון שהוא ספק ערב רב ואין לו את הרצון לפרוש?

ו. בתשובה אחת הרב אמר שאם א' משתמש בתמימות באינטרנט לצורך ד"ת או לצורך זום כפי ההוראה שהורו לו רבו, אז אינו בכלל כל הרע של האינטרנט ואין לו היזק מזה (רק בתנאי שהוא ישמור על הגדרים שהורו לו), אמנם בתשובה אחרת הרב אמר שההיתרים כאלו הם החורבן כל הדור וא"כ לא הבנתי.

י"ד שו"ת פרשת ואתחנן תשפ"א

ז. יש לי רב שיש לו מכשיר חכם והוא משתמש בו לפעמים בבית הכנסת, ובו יש קצת "אפפ"ס" לכשרות ולזמנים, ואני לא יודע אם יש בו עוד דברים אבל לכאורה יש לי חיוב לדון אותו לכף זכות ולא לחשוש אותו שיש בו חיבור לאינטרנט, האם אני יכול לקבל הדרכה והוראות ממנו.

ח. ג' שאלות בנוגע לאיימיל. לאחרונה הרב כתב בשני תשובות שאין להחזיק איימיל בבית, כיון שע"ז האדם יכול לקבל דברים לא טובים. וקשה לי דהא בתשובה שנתפרסם בקונטרס של השו"ת במדיה הרב אמר שאם האדם צריך לקבל ד"ת או שאר צרכים הסדר הוא (א) פקס (ב) ואם זה לא אפשר, אז יש לו לשלח או לקבל דברים ע"י איימיל במקום עבודה, בתנאי שאינו יכול לקבל תמונות, (ג) ואם הנ"ל לא אפשר אזי יכול לקבל או לשלח דברים או ע"י איימיל בבית, בתנאי שאינו מקבל תמונות. השאלה הוא א"כ האם היה חזרה בזה, שבעבר הרב אמר שבדיעבד האדם יכול להחזיק איימיל בביתו ועכשיו הרב כמעט אוסר דברים אלו?

ט. אם יש איימיל בבית שאינו יכול לקבל תמונות או סרטים, האם יש בזה בעיה?

י. ומהו אם יש לו מחשב בבית שאינו מקבל ישר את האיימיל, רק יכול לקבל איימיל ע"י כלי שנותנים בו את האיימיל מהמחשב שבו הגיע, ומכניסים הכלי זה תוך המחשב בביתו ואז הוא יכול לראות האימייל וקבצים של ד"ת וכדו', האם זה חלוק מאיימיל שמגיע ישר למחשב שלו בתוך הבית?

תשובה:

א. חלקים שאינם ערב רב יכלל בנשמת הכלל, והחלקים שהם ערב רב יתכלו יחד עם הערב רב. והחלק שבחר (רוח) לדבוק בערב רב, יכלל עם הערב רב.

ב. חלק כך וחלק כך.

ג. כן. אנו כבר באמצע התהליך!

ד. אינו הכרח כפשוטו, אנו נמצאים כבר בתוכו! מ"ה ימים כלומר "אדם" גימט' מ"ה. ביטול צורת אדם. וזהו מ"ה שנפטרו בהילולא דרשב"י, והבן!

ה. לאהוב ככל יהודי, אולם לא להתקרב אליו מלבד הלכות דרך ארץ.

ו. לא נאמר כן, יש לדקדק, נאמר שהם חורבן הדור, אולם אדם שעשה כן בפרטות לא ימנע ממנו אור משיח, ואולם בוודאי מחלישו רוחנית.

ז. עדיף לחפש רב מזוכך יותר!

ח. נכתב שם בהערות המערכת שכהיום כאן בארץ ישראל עדיין אין אפשרות לקבל רק כתוביות בלא תמונות. ולכך יש להתרחק מכך מאוד!

ט. עצם החיבור לתשתית האינטרנט אינו מועיל לנשמה! אלא להיפך!

י. כך עדיף.

מציאות בחייו

שאלה:

איך אדם יכול לקבל יותר מציאות בחייו? לפעמים יש דברים הגיוניים אבל המוח שלי לא רוצה לקבל את זה איך אני מלמד את מוחי מהי מציאות? תודה.

תשובה:

צריך לפתוח אור של אמונה בנפש ובשכל! כדאי לעבוד לפי בלבבי ח"א.

גודל יחסי ביסוס"ת

שאלה:

תודה רבה הרב על כל האמת והדרך!

מצינו שאבא ויש"ס מתייחסים כט"ס ומלכות ואמא ותבונה מתייחסים כט"ס ומלכות. אם כן אמאי בצורת ההלבשה ישסו"ת לוקחים חצי מקום? הרי ביחס לט"ס שמעליהם היו צריכים להלביש עשירית מהחג"ת דא"א ולא 5 עשיריות?

תשובה:

יש מהות הלבשה, שהלבוש בטל למולבש, ולכך אין מקומו כפי שורשו בקומה, אלא דייקא עולה למעלה מכך, מפני שבטל לעליון.

ויש מהות הלבשה, לבוש - שביל, שהעליון מתלבש בתחתון, והתחתון נעשה שביל להשפיע שפע מן העליונים לתחתונים.

ויש הלבשה תחתונה, על מנת לכסות הערוה, ודו"ק.

ובכל סוגיא יש לברר את מהות ההלבשה באותו סוגיא.

קבוצות על הספר דע את גאולתך

שאלה:

שלום לרב שליט"א. רציתי רק להודיע לרב שליט"א שפתחתי 2 קבוצות עבודה על הספר "דע את גאולתך" עם נשים צרפתיות שגרות בב"ב. אנו מתרגמות בצרפתית את הספר של הרב ואנחנו מדברות ומנסות למצוא תרגילים בחיי יום יום כדי להוציא מהכח אל הפועל כל מה שכתוב בספר.

תודה רבה לרב על כל מה שהוא נותן לנו. ושנזכה כולנו לגאולה פרטית של כל נפש ונפש וגם לגאולה כללית של כל כנסת ישראל.

תשובה:

חזקו ואמצו, ותזכו להאיר אור הגאולה הפרטי והכללי!

שאלות בענין עולם הבא

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א. תודה רבה שהרב נותן לנו אפשרות לשאול שאלות.

א. מובא בספרים שיש פעמים שהקב"ה משלם שכר לרשעים על מצוות בעולם הזה כדי להאבידם מעולם הבא. איך זה מסתדר עם כך ששכר מצווה בהאי עלמא ליכא, ושמצווה זה דבר אין סופי ונצחי שלא יכול להשתלם כאן בעולם הזה. ובנוסף הרי דרך הטוב להיטיב והטוב האמיתי הוא בעולם הבא לא כאן בעולם הזה?

ב. מה הגדר של רשעים בענין הזה? כלומר האם אדם שמנסה לשמור תורה ומצוות אך נופל לחטאים צריך לחשוש שהשפע שיש לו בעולם הזה זה כדי לשלם לו את השכר על המצוות במקום בעולם הבא? ואם חלילה כן אז מה הדרך למנוע זאת?

ג. ראיתי פעם באיזה ספר של צדיק קדמון שאמר ששווה לבוא לעולם אפילו אם ח"ו יעבור על כל העבירות שבעולם אם יקיים אפילו מצווה אחת קלה כי העוונות בסופו של דבר האדם יזדכך מהם ויש להם גבול, והשכר אפילו ממצווה אחת קלה הוא אין סופי - איך זה מסתדר עם כך שלרשעים ה' משלם את השכר בעולם הזה?

ד. ראיתי שהרב שליט"א אומר שחלילה אלו שאינם יעזבו את האינטרנט לפני הגאולה לא יזכו לגאולה. איך זה מסתדר עם הרבה אמרות של צדיקים שאמרו שיכלו להביא את הגאולה בזמנם רק שראו שיש נשמות שלא יזכו לתיקון ולכן דחו (מסופר כך על ר' מרדכי מטשרנוביל וכן על הרמח"ל שעשה יחד עם תלמידיו תקופה ארוכה יחודים להביא את משיח ובמוסף של יו"כ הוא שמע רעש וזה היה הס"מ שהגיע ואמר לו שאם יבוא עכשיו יהיו נשמות שלא יזכו ודחה הרמח"ל את כל המאמץ שלו להביא את משיח). וכן ראיתי בספר שמביא שהחפץ חיים אמר שמצווה לפרסם שכשמישיח יגיע יהיו לכולם תיקון כי לא ידח ממנו נידח. אז קשה לי שתי שאלות: א. איך זה מסתדר עם מה שהרב אומר שלא יזכו כולם. ב. אם בזמנם היו כמה נשמות שלא היה מגיע להם תיקון ולכן דחו את הזמן לכאורה מה הרוויחו הרי מה שנראה לעין שנהיה חלילה יותר גרוע והרבה יותר נשמות היום במצב רוחני קשה יותר?

תודה ענקית להרב שליט"א שמאפשר לנו לשאול את הקשה לנו, ונותן לנו תשובות בהירות שמאירים לנו את החיים באמת.

תשובה:

א. "איש לפי מהללו", מי שערכו למצוות ערך גשמי, ובפרט שעשה מצוות שלא לשמה על מנת לקבל עושר וכבוד, משלמים לפי מהללו, לפי איך שהוא מעריך מצוותיו. ובפרט ע"י כבוד שהוא ממוצע בין רוחני לגשמי אפשר לשלם, כמ"ש ר' חיים מואלז'ין.

ב. חייב כרת, ושנכרת משורשו מפני דבקות עצומה בעולם החומרי! וכל תאוה וחפצה בחומריות, כלשון ר' יונה.

ג. כנ"ל, כי אינו מחובר לחומר באופן מוחלט, אלא שנופל וכואב לו!

ד. בחלקים העליונים כולם יזכו בבחינת "כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב", ואף שאמרו חוץ, הכוונה לחלקים הנמוכים יותר בנפש!

חלק נוסף הוברר, ועתה נשאר אלו שעדיין לא נבררו, והוא הבירור האחרון!

לזכות לאורו של משיח

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א.

שאלתי את הרב לפני תקופה כך:

ראיתי שהרב כותב שמאיר עכשיו אורו של משיח ביותר. בעוונותי הרבים אינני זוכה להרגיש זאת, ואני רוצה מאד לזכות להרגיש זאת, ומפחד להישאר חלילה בחוץ. האם זה נכון להגיד שאם אני מתגבר לא לגלוש באינטרנט כדי שיתגלה אורו של משיח יותר בעולם וכן מקיים מצוות ותורה על זה הכוונה, עי"כ אזכה לאורו של משיח?

והרב השיב:

כן, באופן של מקיף.

אשמח מאד באם הרב יוכל להרחיב לי את התשובה שאוכל יותר להבין מה הכוונה באופן של מקיף - מה בא הרב למעט - וכיצד אפשר לזכות לאורו של משיח בשלמות?

תשובה:

כל שפורש מן הרע מאיר לו האור, אולם לא נכנס אל תוכו והופך להיות חלק עצמי ממנו וחש אותו בתוכו כחלק מהויותו, אלא אור שמסייע לו בעבודתו הרוחנית בלבד. וזהו אור מקיף, ואור זה פעמים רבות הוא בבחינת איהו לא חזי אולם מזלא חזי.

פיזור הנפש

שאלה:

לאדם יש מערך שלם של חובות בחיים, וכך האדם חי חיים מפוזרים, איך ממקדים את החיים כך שהכל יהיה מקשה אחת וחטיבה אחת ועל בסיס אחד?

תשובה:

יש לקחת נקודה אחת ומסביבה לבנות הכל, כגון שהכל נעשה לרצון ה', או מתוך אהבת ה', או על מנת להתקרב, ולכך עוסק תמיד בפנימיות בנקודה אחת, רצון, אהבה, קרבה. וכל הפרטים כפרטי מכונה שמשמשים כולם לענין אחד!

שאלות בכל הנושאים יתקבלו בברכה במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

[לקבלת תשובה בפקס, נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-קולי של הפקס]

הבהרה: מעת קבלת השאלה במערכת, זמן החזרת התשובה נמשך בין כשבוע לשלושה שבועות על דרך כלל. אם לא נתקבלה תשובה עד זמן זה, ניתן לפנות למערכת על מנת לברר את סיבת הדבר [בצירוף מספר השאלה], באופנים הבאים:

דוא"ל: info@bilvavi.net | פקס: 03-548-0529

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל, וכן מקבץ שאלות ותשובות לפי סדר הפרשיות, יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי והשו"ת דרך הפקס, יש לשלוח בקשה למספר הפקס 03-548-0529]

לכירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה" ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588 ■ פקס 03-548-05294 ■ ת.ד. 16452 ירושלים מיקוד 9116302 ■ info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א מופיעים ב"קול השון"
ישראל 073.295.1245 | USA 718.521.5231

שיעורים שבועי

אנציקלופדיה מחשבה
חולון יום ד' 20:30
משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים 050.418.0306

אנציקלופדיה עבודת ה'
ירושלים - יום ג' 20:30 בדיוק
ישיבה ראשית חכמה
רח' בן ציון אטון 8 הר חוצבים
לפרטים 052.765.1571